I. PAŃSTWOWE LICEUM I GIMNAZJUM
IM. WINCENTEGO POLA
W TARNOPOLU.

SPRAWOZDANIE
DYREKCJI

ZA ROK SZKOLNY 1938/39.

Druk. M. Białkowski, Tarnopol, Mickiewicza 10

I. PAŃSTWOWE LICEUM I GIMNAZJUM IM. WINCENTEGO POLA W TARNOPOLU.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

ZA ROK SZKOLNY 1938/39.

Druk. M. Białkowski, Tarnopol, Mickiewicza 10

I. Skład Grona Nauczycielskiego

w roku szkolnym 1938/39.

A. DYREKTOR.

1. **Pytel Dominik,** dyrektor w VI st. sł. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, uczył historii w kl. I_3, godz. j. łać. w kl. 2 lic. 4 godz. razem 7 godz. tyg.

B. NAUCZYCIELE ETATOWI.

2. **Buła Józef,** naucz. stały w VI st. sł., opiekun Kółka Sportowego młodzieży, uczył ćwiczeń cielesnych w kl. I_2, IIa_2, IIb_2, III_2, IV_2, 1 lic.$_2$, 2 lic.$_2$, prowadził gry i zabawy w kl. I_2, $IIa+b_2$, $III+IV_2$, przyspos. sport. w kl. 1+2 liceal.$_2$ nadto w II Państw. Gimn. 4 godz. razem 26 godz. tyg.

3. **Inż. Fałendysz Józef,** profesor w VII st. sł. zawiadowca gabinetu i pracowni przyrodniczej, opiekun Kółka Krajozn. Przyrod. uczył przyrodoznawstwa w klasach I_3, IIa_4, IIb_4, IV_3, 1 lic.$_2$, razem 16 godz. ponadto uczył w Państw. Gimn. Żeń. przyrod. w 8 godz. (a od 12/X do 1/VI 10 godz.) i od 1 VI do końca roku 8 godz. razem 24 godz. tyg.

4. **Francoz Szulim,** profesor, w VI st. sł. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, wychowawca IV kl., opiekun Szk. Kasy Oszcz. uczył matematyki w klasach I_3, IIa_4, IIb_4, III_4, IV_4, 2 lic.$_2$, razem 21 godz. tyg.

5. **Garbiak Zenon,** naucz. stały w VI st. sł., sekretarz Rady Ped. odznaczony Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, wychowawca I kl., opiekun zbiorów i biblioteki geogr. uczył geografii w klasach I_3, IIa_2, IIb_2, III_2, $IV_2/_1$, nadto uzupełniał etat w III Gimn. w ilości godz. 10/9 i w szkole ćwicz. 3 godz. razem 24/23 godz. tyg. Ponadto uczył terenoznawstwa prakt. w przyspos. wojsk. w IV kl. 8, 1 lic. 12, 2 lic. 7 godz.

6. **Hajda Filip,** naucz. stały w VII st. sł., opiekun Kółka L. M. i K. i chóru, uczył j. ruskiego w kl. I_1, $IIab_1$, III i IV_1, 1 i 2 lic.$_1$ i śpiewu chóralnego$_1$, razem 5 godz. tyg., ponadto

uczył w II Gimn. w 4 godz. tyg. w III Gimn. w 6 godz. tyg. i w Żeń. Gimn., w 6 godz. tyg. razem 21 godz. tyg.

7. **Kosiak Marian,** profesor w VI st. sł. odznaczony Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, wychowawca kl. IIa, przewodniczący Grupy tarnopolskiej naucz. filologii klasycznej, uczył j. łać. w kl. IIa_4, IIb_4 greki 1 lic.$_4$, 2 lic.$_4$, pol. IIa_4, razem 20 godz. tyg.

8. **Lercher Ferdynand**, naucz. stały w VII st. sł. odznaczony Medalem Niepodległości, wychowawca kl. 1 lic., zawiadowca zbiorów do nauki historii, opiekun Czytelni uczniów i Samorządu szkolnego, prefekt Bursy Polskiej, uczył historii w kl. III_3, $IV^1/_2$, 1 lic.$_4$, 2 lic.$_4$, zag. życia współcz. 1 lic.$_2$, 2 lic.$_2$, godz. tyg. $^{16}/_{17}$, nadto uzupełniał wymiar etat. naucz. w Państ. Gimn. II. godz. 6, razem tyg. godz. w I półr. 22, w II półr. 23.

9. **Mosler Józef,** profesor, w VI st. sł. odznaczony Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, wychowawca kl. IIb, zawiadowca bibl. niem. uczniów, opiekun Grupy tarnopolskiej nauczycieli nowożytnych języków, uczył j. niem. w kl. $I^6/_4$, IIb_4, III_4, IV_4, 1 lic.$_3$, 2 lic.$_3$, tyg. godz. w I półr. 24, w II półr. 22.

10. **Dr. Machalski Franciszek,** naucz. stały w VIII st. sł., odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, wychowawca kl. 2 lic., opiekun drużyny harcerskiej, opiekun kółka polonistycznego, zawiadowca bibl. polskiej uczniów, uczył j. pol. w kl. $I^6/_3$, IV_4, 1 lic.$_4$, 2 lic.$_4$, j. franc. w IIa_4, tyg. godz. w I półr, 22 w II półr. 19

11. **Rybiński Adam,** naucz. stały w VIII st. sł., opiekun Szkolnego Koła T. P. B. P. S. P., uczył j. pol. w kl. IIb_4, III_4, hist. IIa_3, IIb_3, tyg. godz. 14, nadto uzupełniał etat. wymiar godz. w III Państw. Gimn. $^{10}/_7$ godz. tyg. razem w I półr. 24 godz. tyg. w II półr. 21 godz. tyg.

12. **Wiśniewski Karol**, naucz stały w VI st. sł. odznaczony Medalem Niepodległości, wychowawca kl. III, zawiadowca zbiorów dla nauki filologii klasyczn. i bibl. pedagogicznej, uczył j. łać. w kl. $I^0/_5$, III_4, IV_4, 1 lic.$_4$, prop. fil. 2 lic.$_3$, godz. tyg.$^{15}/_{20}$, nadto uzupełniał etat. wymiar naucz. w III Państw. Gimn. 3 godz. tyg. razem tyg. godz. w I półr. 18, a w II półr. 23.

C. NAUCZYCIELE TYMCZASOWI.

13. **Eisner Józef**, nauczyciel tymczasowy w VII st. sł., zawiadowca gab. fizykalnego i pracowni fizykalnej, opiekun Kółka LOPP. i Kółka Fizycznego z sekcją fotograficzną, uczył fiz. w kl. III_4+_2, IV_4+_2, 1 lic.$_2$, mat. 1 lic.$_2$, tyg. godz. 16, nad-

to uzupełniał etatowy wymiar nauczania w II Państw. Gimn. 6 godz. tyg. razem tyg. godz. 22.

D. NAUCZYCIELE PRZYDZIELENI Z INNYCH ZAKŁADÓW.

14. **Babad Hersch,** naucz. Państw. Gimn. III, uczył rel. mojż. w kl. I_1, $IIab_1$, III_1, IV_1, tyg. godz. 4.
(KOSL. z 30/IX 1938 r. do Nr. II-24327/38).

15. **Boberowa Teofila,** naucz. kontr. Państw. Gimn. Żeńsk., uczyła śpiewu i muzyki w kl. I_1, $IIab_1$, $III+IV_1$, muz. st. I_1 tyg. g. 4.
(KOSL. z 30/IX 1938 r. do Nr. II-24327/38).

16. **Ks. Chwastyk Michał,** naucz. Gimn. III, uczył rel rzym-kat. w kl. I_2, IIb_2, III_2, IV_2, 1 lic.$_2$, 2 lic.$_2$, tyg. godz. 12
(KOSL. z 30 IX 1938 r. do Nr. II-24327/38).

17. **Duszyk Zbigniew,** naucz. państw. Gimn. II, uczył przysp. wojsk. w kl. IV_2+_1, 1 lic.$_2+_1$, 2 lic.$_2+_1$. tyg. godz.6+3=9.

18. **Ks. Klementowski Leopold,** prof. Gimn., II uczył rel. rzym.-kat. do końca października 1938 r. w kl. IIa_2, tyg. godz. 2. (KOSL. z 30 IX 1938 r. do Nr. II-24327/38).

19. **Piotrowicz Kazimierz,** naucz. kontr. Państw. Gimn. III, uczył zajęć praktycznych w kl. I_4, IIa_4, IIb_4, III_4, IV_4 tyg. godz. 20.
(KOSL. z 30 IX 1938 r. do Nr. 24327/38).

20. **Sembaj Tymoteusz,** prof. Państw. Gimn. III, uczył rel. gr.-kat. w kl. I_1, $IIab_1$, III_1, IV_1, tyg. godz. 4.

21. **Szczepanik Władysław,** naucz. Państw. Gimn. II, uczył rys. $I+II_2$, $III+IV_2$, 1+2 lic.$_2$. tyg. godz. 6.

22. **Ks. Winnicki Edward,** naucz. Państw. Gimn. II, uczył od 1-go listopada 1938 r., do końca r. szk. rel. rzym.-kat. w kl. IIa_2, tyg. godz. 2.

E. LEKARZE SZKOLNI.

23. **Dr. Schmidt Jan,** kontr. lekarz szkolny, sprawował nadzór i opiekę hig.-lek. nad młodzieżą wszystkich klas tyg. godz. 4.

24. **Horodyńska-Beneszkowa Wanda,** kontr. lekarka dentystka, sprawowała opiekę hig.-dent. nad młodzieżą tut. zakładu. tyg. godz. $2^1/_2$.

F. SEKRETARZ.

25. **Hektor Jan,** kontr. sekretarz Zakładu do dnia 31 maja

1939 r. Na podstawie rozporz. K. O. S. L. z 20. maja 1939 Nr. BP-24123/39 przeniesiony do Insp. Szkol. w Rzeszowie w charakterze etatowego urzędnika X gr. służb. Zwolniony z dniem 1 czerwca 1939 r. od pełnienia obowiązków w tutejszym Zakładzie.

G. WOŹNI.

26. **Maciewicz Szczepan,** woźny etatowy w XI st. służb. odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi za pracę społeczną i Brązowym Medalem „Za Długoletnią Służbę."

27. **Steciuk Franciszek,** woźny etatowy w XI st. służb. odznaczony Brązowym Medalem „Za Długoletnią Służbę".

II. Ruch służbowy.

A) MIANOWANIA.

1. **Eisner Józef**, naucz. kontr. Państw. Gimnazjum XI we Lwowie, mianowany zarządzeniem Kuratorium OSLw. z dnia 30 czerwca 1938 r. Nr. BP-24066/38 nauczycielem tymczasowym tut. Zakładu z dniem 1 września 1938 r.

2. **Hektor Jan**, kontr. sekretarz Dyrekcji Zakładu mianowany z dniem 1 czerwca 1939 r. rozp. K. O. S. L. z d. 20/5 1939. Nr. BP-24123/39 prowizor. sekretarzem Inspekt. Szkol. w Rzeszowie.

B. URLOPY.

1. **Inż. Regamey Leon,** pozostający na urlopie zdrowotnym został przeniesiony z dniem 28 lutego 1939 r. w stały stan spoczynku zarządzeniem Kuratorium OSLw. z dnia 20 stycznia 1939 r. Nr. BP-55692/38.

III. Pomieszczenie.

Zakład mieści się w budynku państwowym przy ul. 3-go Maja 8. Posiada 35 ubikacyj, w których pomieszczone są sale szkolne, gabinety i pracownie naukowe (biologiczna, fizykalna i pracy ręcznej), biblioteka nauczycielska i biblioteki uczniowskie, ambulatorium lekarza szkolnego, izba harcerska, świetlica, szatnie, łazienka, magazyn P. W., portierka, sekretariat, kancelaria Dyrektora i mieszkanie Dyrektora Zakładu. Sali gimna-

stycznej zakład nie posiada, uczniowie korzystali w bież. roku szkolnym ze sali gimnastycznej III Państw. Liceum i Gimnazjum w 14 godz. tyg. Przy budynku Zakładu znajduje się małe boisko szk. i ogródek kwiatowy.

W miesiącach wakacyjnych lipcu i sierpniu 1938 r. przeprowadziła Dyrekcja konserwację budynku szkolnego z kredytów przeznaczonych przez Kuratorium na remont kapitalny: i tak w salach szkolnych i kurytarzach wybielono ściany oraz polakierowano lamperie i wmurowano w otworach kominowych żelazne szczelne drzwiczki. Salę bibl. naucz. przerobiono na salę lekcyjną przez postawienie nowego pieca kaflowego oraz wybicie dwu okien i drzwi, ponadto dokonano szeregu drobnych naprawek wiązania dachowego. Przeprowadzono również w miesiącu styczniu 1939 instalację radiową.

IV. Nauka.

Naukę prowadzono w kl. I, IIa, IIb, III i IV, według programu dla czteroletniego gimnazjum ogólnokształcącego w kl. 1 i 2 licealnej w/g programu dla 2-letniego liceum wydziału klasycznego. W bieżącym roku szk. odbył się pierwszy egzamin dojrzałości uczniów 2 klasy licealnej wydziału klasycznego.

Naukę rel. gr-kat. pobierali uczniowie od kl. I do IV włącznie w 4 godzinach tygodniowo w tut. zakładzie, uczniowie kl. 1 i 2 licealnej pobierali naukę religii gr-kat. w państw. gimn. III razem z uczniami tamt. zakładu.

Nauki religii mojżeszowej udzielano w tut. gimnazjum uczniom klasy I do IV włącznie w 4-ch godz. tyg., zaś uczniowie kl. 1 i 2 licealnej pobierali naukę rel. mojżeszowej w państw. gimn. III razem z uczniami tam. zakładu.

NAUKA PRZEDMIOTÓW NADOBOWIĄZKOWYCH.

1. **Śpiew.** Nadobowiązkową naukę śpiewu prowadzono w kl. I_1. $IIab_1$, $III + IV_1$ w 3 godz. tyg., lekcje muzyki odbywały się w kl. I, IIa i IIb w 1 godz. tyg. Uczyła naucz. Boberowa Teofila. Uczniowie kl. IV, 1 lic. i 2 lic. zgrupowani byli w chórze, który prowadził naucz. Hajda Filip w 1 godz. tyg.

2. **Rysunki.** Nauka rysunku odbywała się w 3 grupach a to dla uczniów kl. $I + IIab_2$, $III + IV_2$, 1 lic. + 2 lic. $_2$ razem w 6 godz. tyg. Uczył naucz. Szczepanik Władysław.

3. **Język ruski.** Nauki j. ruskiego w kl. I_1 IIa+IIb_1, III+IV_1, 1 lic.+2 lic.$_1$, w 4 godz. tyg. udzielał naucz. Hajda Filip.

PRACOWNIE SZKOLNE.

W Zakładzie są urządzone trzy pracownie: 1 biologiczna, 2 fizyko-chemiczna i 3 zajęć praktycznych.

Pracownia przyrodnicza zaopatrzona w potrzebne pomoce naukowe i przyrządy laboratoryjne, posiada dwa duże i sześć mniejszych akwariów, oraz cały szereg hodowli zwierzęcych i roślinnych. W bieżącym roku szk. zakupiono brakujące przybory i odczynniki chemiczne za kwotę 78 zł.

Z pracowni korzystali uczniowie klas: I, IIa, IIb, IV i 1 licealnej. Kierownikiem pracowni był prof. inż. Fałendysz Józef.

Pracownia fizyko-chemiczna zaopatrzona w niezbędne pomoce naukowe, pozwalające na organizację pracy w zakresie nauczania fizyki w klasach III i IV, oraz chemii w klasie III metodą laboratoryjną. Z pracowni korzystali poza normalnymi zajęciami szkolnymi w godzinach popołudniowych uczniowie pracujący w Kółku Fizykalnym. Kierownikiem pracowni był naucz. Eisner Józef.

Pracownia zajęć praktycznych jest zaopatrzona w przybory i urządzenia konieczne do prowadzenia prac w drzewie, metalu i szkle. Inwentarz liczy 533 pozycji. W bieżącym roku szk. zakupiono za kwotę 78 zł. 45 gr. zasób materiałów potrzebnych do prowadzenia zajęć. Zawiadowcą i kierownikiem pracowni był naucz. Piotrowicz Kazimierz.

Modelarstwo lotnicze prowadzone w myśl programu w przepisowej ilości godzin zatrudniało uczniów od I — IV klasy. W zawodach modeli latających zorganizowanych przez Powiatowy Obwód LOPP w dniu 28/V b. r. wzięło udział kilku uczniów, z których ucz. kl. IIa Dyda Józef i ucz. kl. III Kohut Roman otrzymali nagrody.

Sala rysunkowa zaopatrzona w odpowiedni sprzęt i modele do nauki rysunków odpowiadała w zupełności potrzebom nauczania tego przedmiotu. Naukę rysunków prowadził naucz. Szczepanik Władysław.

Wycieczki: Lekcje przyrodnicze poza zajęciami w pracowni przyrodniczej odbywały się w myśl programów na wycieczkach urządzanych w okolice miasta. Tak samo w okolicach miasta odbywały się lekcje terenoznawstwa i geologiczne prowadzone przez naucz. Garbiaka Zenona.

POMOCE NAUKOWE.

Biblioteka nauczycielska. Na podstawie rozporządzenia KOSL z dnia 5 lipca 1937 r. Nr. II-14273/37 dzieła zawarte w pozycjach inwentarza szkolnego od Nr. 1 do Nr. 4200 z wyjątkiem dzieł nadających się do zorganizowania potrzebnej dla liceum biblioteki humanistycznej — oddano w depozyt Towarzystwu Naukowemu przy Fundacji im. hr. Baworowskiego w Tarnopolu (cz protokół Nr. 577, z dnia 7 lipca 1938 r. w aktach). Dzieła wydzielone oraz zawarte w pozycjach od Nr. 4200 do Nr. 4263 rozdzielono między poszczególne przedmioty pracowni humanistycznej.

Biblioteka prenumerowała w b. r. szk. następujące czasopisma: Oświata i Wychowanie, Czasopismo Geograficzne, Fizyka i Chemia w szkole, Neofilolog, Polonista, Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne, Przegląd Klasyczny, Wychowanie Fizyczne, Wiedza i Życie.

Zawiadowcą biblioteki był naucz. Filip Hajda.

Biblioteka pedagogiczna podręczna posiada 150 pozycji inwentarza. Oprócz dzieł z zakresu pedagogiki i dydaktyki przedmiotów biblioteka posiada następujące czasopisma prenumerowane przez Dyrekcję lub nadesłane przez Ministerstwo WR. i OP. Oświata i Wychowanie, Wychowanie Fizyczne, Wiedza i Życie, Praca Ręczna, Przegląd Klasyczny, Życie Literackie, Ruch Literacki, Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne, Polski Przegląd Kartograficzny, Polonista, Fizyka i Chemia w szkole. Czasopismo Geograficzne, Neofilolog, Ruch Pedagogiczny, Zrąb, Gimnazjum.

Zawiadowcą biblioteki był naucz. Wiśniewski Karol.

BIBLIOTEKA DLA UCZNIÓW:

A) **Polska** liczyła 2309 dzieł. W bieżącym roku szkol. powiększyła się o 85 dzieł z zakresu lektury uzupełniającej dla wszystkich klas gimnazjalnych i licealnych. Kontrolę czytelnictwa umożliwił wprowadzony katalog kartkowy i karty czytelnictwa dla każdego ucznia.

Ruch czytelniczy:

I kl.	48	ucz.	pożyczało	46	ucz.	książek	355	tj. 7,9	ks.	na 1	ucz.
IIa „	40	„	„	37	„	„	195	„ 5,3	„	„	„
IIb „	49	„	„	28	„	„	124	„ 4,7	„	„	„
III „	49	„	„	34	„	„	246	„ 7,2	„	„	„
IV „	46	„	„	36	„	„	107	„ 2,9	„	„	„
1 lic.	34	„	„	17	„	„	95	„ 5,2	„	„	„
2 lic.	28	„	„	28	„	„	138	„ 4,9	„	„	„
Razem	294	ucz.	pożyczało	224	ucz.	książek	1260	tj. 5,6	ks.	na 1	ucz.

Część uczniów korzystała przy tym z publicznych względnie z prywatnych bibliotek o charakterze beletrystycznym lub naukowym, głównie z biblioteki T. S. L. i Baworowskiego.

Wypożyczalnia była otwarta trzy razy tygodniowo po nauce szkolnej. Przy wypożyczaniu książek pomagali uczniowie kl. 2 lic. Krąpiec Mieczysław i Stasik Jan oraz kl. 1 lic. Pytel Kazimierz.

Pracownia polonistyczna zorganizowana dla użytku uczniów liceum liczy 104 dzieł, na które składają się dzieła naukowe z zakresu kultury i literatury polskiej, encyklopedie, słowniki i tp. Z biblioteki tej korzystali wszyscy uczniowie kl. 2 lic. i większość uczn'ów kl. 1 lic., wypożyczając książki potrzebne do opracowania zagadnień za rewersem lub doraźnie na miejscu. Książki znajdują się w specjalnej oszklonej szafie stale w klasie 2 lic.

W roku sprawozdawczym zakupiono do pracowni 16 portretów pisarzy polskich, oprawiono je i powieszono w klasach 1 i 2 lic.

Zawiadowcą biblioteki polskiej uczniów oraz pracowni polonistycznej był Dr. Franciszek Machalski, naucz. jęz. polskiego.

B) **Filologiczna** dla liceum liczyła w chwili wydzielenia jej z biblioteki nauczycielskiej 178 dzieł przeważnie wydań autorów i dzieł naukowych. W ciągu roku przybyło 6 dzieł drogą kupna, a nadto 84 dzieł z biblioteczki Kółka Filologicznego przeważnie tłumaczeń autorów klasycznych i popularnych dzieł z zakresu filologii klasycznej.

Z biblioteki korzystało 15 uczniów z 1 i 2 klasy liceal. pożyczając 24 książek. 50% uczniów pożyczyło po jednym dziele, inni po dwa a nawet jeden pięć dzieł.

Zawiadowcą biblioteki był prof. Kosiak Marian.

C) **Niemiecka** liczyła 645 dzieł w 1050 tomach. Z biblioteki korzystali uczniowie we wtorki, czwartki i soboty.

Czytelnictwo:	Kl. IIb	wypożyczyła	60	książek
	„ III	„	185	„
	„ IV	„	180	„
	„ 1 lic.	„	25	„
	„ 2 „	„	20	„
	Razem te klasy	wypożycz.	470	książek

czyli na 1 ucznia przypadają dwie książki przeczytane.

Zawiadowcą biblioteki był prof. Mosler Józef, a pomagał uczeń Vogelbaum Robert.

D) **Geograficzna** zorganizowana w bieżącym roku szkolnym posiada na razie 28 dziełek treści geograficznej, z których korzystali uczniowie przeważnie klasy III.

Czytelnictwo wyraża się następująco:

z klasy I	wypożyczyło	2 dzieła	2	uczniów
„ II	„	4 „	6	„
„ III	„	150 „	49	„
Razem przeczytało		156 dzieł.	57	uczniów

Zawiadowcą biblioteki jest naucz. Garbiak Zenon.

E) **Przyrodnicza** liczy 196 dziełek. W ciągu roku zakupiono 15 dzieł i oprawiono 28 książek. Książki treści geograficznej wydzielono dla biblioteki geograficznej. Wypożyczanie odbywało się 3 razy tygodniowo.

Zawiadowcą jest prof. inż. Fałendysz Józef, a pomagali w czasie wypożyczania uczniowie Martynów Jarosław i Zimmer Zenon

F) **Fizyko-chemiczna** posiada 82 dzieł z zakresu fizyki i chemii. Z bibliotki korzystało 94 uczniów. Wypożyczaniem lektury i opieką nad biblioteką kierował naucz. Eisner Józef.

GABINETY.

Archeologiczny posiada 467 pozycji, zawiadowcą jest naucz. Wiśniewski Karol.

Fizykalny: Zbiory fizykalne i chemiczne obejmują 1233 pozycji pomocy naukowych. W bieżącym roku szkol. przybyło 20 pozycji. Zawiadowcą gabinetu był naucz. Eisner Józef.

Fizycznego Wychowania liczył w bieżącym roku szkolnym 64 pozycji. Zawiadowcą był naucz. Buła Józef.

Geograficzny: W bież. roku szk. zostały wydzielone zbiory geograficzne ze wspólnego gabinetu historyczno-geograficznego dla zorganizowanego oddzielnie gabinetu geograficznego. Z dotychczasowych zbiorów wycofano 49 map nie nadających się do użytku z różnych powodów. Zbiory liczą obecnie 58 map i 71 obrazów treści geograficznej. Gabinet posiada nową szafę i jeden stojak dla przechowywania map i schowek na obrazy. Zawiadowcą gabinetu jest naucz. Garbiak Zenon.

Historyczny: obejmuje 221 pozycji, a w tym 75 map treści historycznej i 146 obrazów. Mapy i obrazy treści geograficznej zostały wydzielone dla utworzonego gabinetu geograficznego. Zawiadowcą jest naucz. Lercher Ferdynand.

Przyrodniczy: liczył w dziale mineralogii 622 pozycji, w dziale botaniki 208 pozycji, w dziale zoologii 436 pozycji, obrazów i tablic 465 poz., narzędzi i przyborów 112 poz. razem 1843 pozycji. W bież. roku szk. zakupiono 8 tablic treści przyrodniczej za kwotę 55 zł. 50 gr. Zawiadowcą gabinetu jest prof. inż. Fałendysz Józef.

Rysunkowy: posiada 160 pozycji modeli. Zawiadowcą gabinetu jest naucz. Szczepanik Władysław.

INNE POMOCY.

Aparat filmowy: Pięknym i cennym nabytkiem w zakresie pomocy naukowych stał się aparat filmowy, przydzielony do Zakładu przez Ministerstwo WR. i OP. W ciągu bież. roku szkol. wyświetlono 37 filmów krótkometrażowych o treści naukowej z dziedziny geografii, krajoznawstwa, gospodarstwa leśnego, rolniczego, przemysłowego, przyrodoznawstwa, fizyki i chemii, higieny, ratownictwa. Aparat pozostawał pod opieką naucz. Eisnera Józefa.

Aparat do wyświetlania przeźroczy filmowych: był w ciągu roku czynny zwłaszcza w nauczaniu geografii. Przeźrocza filmowe były wypożyczane z Państwowego Liceum Pedagog. Wyświetlaniem zajmował się naucz. Garbiak, opiekę nad aparatem sprawował naucz. Eisner Józef.

Epidiaskop znajdujący się w auli zakładowej służył jako pomoc w nauczaniu j. polskiego, przyrody, j. łacińskiego, j. francuskiego i geografii. Opiekę nad aparatem sprawował prof. inż. Fałendysz Józef.

Aparat radiowy zakupiony przez Komitet Rodzicielski w bieżącym roku szkolnym z dwoma głośnikami, z których jeden znajduje się w czytelni. drugi zaś w auli stanowił również ważną pomoc naukową. Z audycji korzystali uczniowie w godzinach popołudniowych w czasie zebrań w Czytelni oraz w czasie ważnych przemówień dotyczących spraw państwowych.

WYCIECZKI.

Geograficzne: W dniu 3 X kl. I udała się za miasto dla orientacji w terenie na podstawie mapy i dla czytania mapy taktycznej. W dniu 15 XI zwiedziła klasa III stację meteorologiczną wojskowej obsługi lotniczej i zapoznała się z urządzeniem stacji.

W dniu 28 IV 1938 r. klasa 2 lic. odbyła wycieczkę poza miasto dla kreślenia szkiców terenowych metodą wcięć i promieniowania.

W dniu 29 IV kl. 1 lic. odbyła wycieczkę poza miasto w celu zdejmowania szkiców terenu metodą wcięć i promieniowania.

W dniu 17 V klasa pierwsza odbyła wycieczkę poza miasto dla poznania budowy geologicznej Podola w odkrywce i poznania skał.

W dniu 20 V kl. IV odbyła wycieczkę dla orientowania się wedle mapy w terenie i dokonywania pomiarów i kątów kierunkowych.

W dniu 22 V wyruszyła wycieczka w liczbie 33 osób dla poznania Tatr, Krakowa i Wieliczki. Wycieczka udała się linią podkarpacką, by już od Sambora być w pobliżu gór i poznać krajobrazy górskie z okien wozu kolejowego, oraz zobaczyć szyby naftowe Zagłębia Krośnieńskiego i uzdrowiska Iwonicza i Rymanowa, a także zobaczyć szybowisko obok Ustianowej. W Zakopanem wycieczka odbyła przejażdżkę kolejką linową na Kasprowy Wierch i zapoznała się z urządzeniem kolejki, z różnicą temperatury wysokogórskiej, oraz z panoramą Tatr. Zwiedziła także Muzeum Tatrzańskie, oraz pomnik Chałubińskiego. W Krakowie wycieczka zwiedziła Muzeum Narodowe, Muzeum Urn z kopca na Sowińcu, Kopiec Kościuszki, Sukiennice, Kościół Mariacki, Dominikański i Franciszkański, Wawel i katedrę wraz z kryptami i skarbcem i komnatami królewskimi, bramę Floriańską, Barbakan, Pomnik Grunwaldu, planty, ulice, dom Prasy, nadbrzezie Wisły i port, a następnie kopalnię soli w Wieliczce. Wycieczka korzystała z wydatnych subwencji za staraniem Naczelnika Urzędu Wojewódzkiego JWP. dr. Jana Kaczkowskiego, za co Dyrekcja składa Mu serdeczne podziękowanie.

W dniu 7 VI kl. IV odbyła wycieczkę poza miasto celem zapoznania się praktycznego ze sposobami szkicowania terenu.

W dniu 17 VI klasa 1 lic. odbyła wycieczkę poza miasto dla pomiaru kroków, oraz poznania praktycznego szkicowania terenu metodą domiarów, poligonalną i kątów kierunkowych.

Wszystkimi wycieczkami kierował nauczyciel Garbiak Zenon.

W dniu 7 VI odbyła się wycieczka uczniów kl. I, IIa, IIb, III i 1 lic. do Lwowa dla poznania arcydzieł sztuki malarskiej rzeźbiarskiej i architektonicznej oraz dla poznania Lwowa. Wycieczkę prowadził naucz. Piotrowicz Kazimierz, a współpracował naucz. Duszyk Zbigniew.

KURSY I KONFERENCJE NAUKOWE I WYCHOWAWCZE.

Konferencje przedmiotowe w związku z realizacją nowego programu nauczania w kl. II lic. w grupach nauczycieli szkół średnich tarnopolskich objęły wszystkie przedmioty nauczania w kl. II lic. Na konferencjach tych przedyskutowano programy i ustalono rozdział materiału naukowego z uwzględnieniem korelacji.

W ciągu roku szkolnego brali nauczyciele udział w rejonowych i grupowych konferencjach metodycznych różnych przedmiotów połączonych z lekcjami praktycznymi. I tak:

P. Dominik Pytel, dyrektor Zakładu, brał udział w konferencji rejonowej dyrektorów szkół średnich w Tarnopolu dnia 13 października 1938 r., na której wvgłosił referat p. t. „Nowy ustrój szkolny i egzaminy wstępne jako podstawa selekcji młodzieży" oraz w konferencji dyrektorów szkół średnich we Lwowie, dnia 29 kwietnia 1939 r.

P. Buła Józef brał udział w konferencji wychowawców fizycznych w Tarnopolu dnia 6 maja 1939 r.

P. Eisner Józef brał udział w konferencji rej. Ogniska metodycznego fizyki we Lwowie dnia 5 XI 1938 r. i w konfer. rej. Ogniska metodycz. fizyki i chemii we Lwowie w dniach 21 i 22 IV 1939 r.

Inż. Falendysz Józef brał udział w konfer. rej. naucz. biologii w Zaleszczykach w dniach 8 i 9 X 1938 r. i w konfer. rej. Ogniska metodycz. biologii w Tarnopolu dnia 27 IV 1939 r.

P. Francoz Szulim brał udział w konfer. rej. naucz. mat. we Lwowie dnia 24 X 1938 r. i w konfer. naucz. mat. w Tarnopolu dnia 11 II 1939 r.

P. Kosiak Marian brał udział w konfer. rej. Ogniska met. j. łacińskiego we Lwowie dn. 3 XI 1938 r. w konfer. grup. naucz. j. klasycznych w Tarnopolu dnia 13 II 1939 r. i w konfer. rej. Ogniska met. j. łacińskiego we Lwowie dnia 28 IV 1939 r.

P. Mosler Józef brał udział w konfer. grup. naucz. j. niemieckiego w Tarnopolu dnia 18 III 1939 r. i w konfer. rej. Ogniska metodycz. j. niem. we Lwowie dnia 27 IV 1939 r.

P. Dr. Machalski Franciszek brał udział w konfer. rej. naucz. j. pol. we Lwowie dnia 19 X 1938 r. w konfer. grup. naucz. j. pol. w Tarnopolu dnia 23 I 1939 r. i w konfer. rej. Ogniska met. j. pol. we Lwowie 28 IV 1939 r.

P. Wiśniewski Karol brał udział w konfer. grup. naucz. prop. fil. we Lwowie 4 XI 1938 r. i dnia 21 III 1939 r. w Tarnopolu.

P. Piotrowicz Kazimierz brał udział w konfer. grup. naucz. zajęć praktyczn. w Tarnopolu 10 II 1939 r.

Konferencje w sprawie wychowania odbywały się dla rejonu tarnopolskiego w sali wykładowej T. S. L. Wszyscy nauczyciele tutejszego Zakładu wzięli w tych konferencjach udział i przysłuchiwali się referatom oraz brali udział w dyskusji.

W tutejszym Zakładzie odbyły się oprócz zwyczajnych konferencyj okresowych trzy konferencje w dniach 14 XII, 3 IV i 17 IV, na których referowali nauczyciele: dr. Machalski „Zasady wychowawcze obowiązujące w prywatnym gimnazjum w Rydzynie, P. Eisner: Fizyka współczesna podstawą nowego filozoficznego poglądu na świat" i inż. Fałendysz: „Rozwój nauk przyrodniczych w ostatnich 100 latach".

Ogniska metodyczne: Prof. Kosiak kierował grupą metodyczną j. łacińskiego z ramienia Ogniska metod. we Lwowie i brał udział w posiedzeniach i lekcjach tej grupy.

Prof. Mosler kierował tarnopolską grupą metodyczną języków nowożytnych, w skład której wchodzili nauczyciele tych języków ze wszystkich szkół średnich w Tarnopolu.

V. Wychowanie.

Praca wychowawcza postępowała w roku sprawozdawczym według opracowanego i ustalonego na posiedzeniach Rady Pedagogicznej planu. Podstawą jej było wychowanie moralne i obywatelskie polegające na wyrabianiu karności jako postawy do spełnienia każdego nałożonego na wychowanka obowiązku w miarę najlepszych jego chęci i sił.

Dążenia i wysiłki szkoły zmierzały do tego, aby wychować obywatela świadomego swych celów i obowiązków, zdolnego do ponoszenia odpowiedzialności za swe czyny, uczciwego i ofiarnego w pracy dla społeczeństwa i Państwa. Urobić zaś obywatela poczuwającego się do obowiązku, by w chwilach potrzeb państwowych mógł stanąć zdecydowanie do pracy dla Państwa i zdobyć się na ofiarność mienia i krwi — to niemały trud w szarej, codziennej pracy wychowawczej.

Praca ta żmudna, ciężka i nieraz nieuchwytna wyrabia powoli nawyki moralne i karność obywatelską, uczy panowania nad namiętnościami i odruchami, stwarza gotowość do poświęcenia własnego interesu dla dobra ogółu, jednym sło-

wem rzeźbi charakter dobrego człowieka i obywatela. Że w tej mrówczej pracy wychowawczej udało się osiągnąć poważne rezultaty, dowodem były samorzutne odruchy młodzieży w roku sprawozdawczym, kiedy to w pamiętnych dniach września 1938 r. prawie wszyscy najlepsi uczniowie klas licealnych i IV-tej klasy gimnazjalnej zgłosili się dobrowolnie do podjęcia walki o odzyskanie Śląska Zaolzianskiego, albo kiedy w maju 1939 r. po rozpisaniu pożyczki na dozbrojenie przeciwlotnicze młodzież samodzielnie składała ofiary na Fundusz Obrony Narodowej i zakupywała bony na P. O. P. Te chwalebne odruchy naszej młodzieży szkolnej są najlepszym dowodem jej wartości wpojonych pracą wychowawczą szkoły i domu.

Z innych zabiegów wychowawczych podejmowanych przez szkołę i rodziców zrzeszonych w Kole Rodzicielskim wymienić wypada szczególniejszą troskę o dobór lektury rozrywkowej młodzieży i udostępnienie młodzieży tylko dobrych przedstawień kinowych, podniesienie poziomu kultury codziennej, podniesienie form towarzyskiego współżycia i poprawienie form zewnętrznego zachowania się młodzieży.

Popieraliśmy również życie organizacjne młodzieży, zostawiając jej pełną swobodę własnej inicjatywy i czynu. Gminy klasowe, samorząd szkolny i organizacje uczniów przenikała świadomość, że organizacje szkolne są dobrym instrumentem wychowawczym, albowiem zaprawiają młodzież od młodości do życia społecznego i wychowują ludzi ofiarnych dla Państwa, umiejących żyć ze sobą mimo różnej religii i języka.

Do osiągnięcia dodatnich rezultatów wychowawczych przyczyniła się poważnie harmonijna współpraca Koła Rodzicielskiego i Patronatów Klasowych.

Akcja dożywiania i opieki materialnej nad młodzieżą ubogą, herbatki towarzyskie, wspólne zabawy, przedstawienia i imprezy, referaty o żywotnych i aktualnych zagadnieniach z dziedziny wychowania wygłaszane przez członków Koła Rodzicielskiego świadczą o pogłębieniu zainteresowań rodziców szkołą, o ich szczerości i pozytywnym zaufaniu do wychowawczych zamierzeń i wysiłków Zakładu.

Zdając sprawę z działalności wychowawczej szkoły Dyrekcja stwierdza objektywnie, że praca wychowawcza była pozytywna i pogłębiła się w roku sprawozdawczym, że aktywne ustosunkowanie się młodzieży do wszelkich zagadnień życia współczesnego wzmogło się, że rezultaty tej pracy wyraziły się w gotowości młodzieży starszej do obrony honoru i niezależności Ojczyzny oraz w zdecydowanej woli do wysiłków zmierzających do wzmocnienia potęgi naszego Państwa.

A) WYCHOWANIE RELIGIJNO-MORALNE.

Polem wychowania religijno moralnego były lekcje religii, egzorty, nauki rekolekcyjne, sodalicja Mariańska, biblioteka, oraz nabożeństwa. Młodzież przystąpiła w ciągu roku sprawozdawczego trzykrotnie do spowiedzi i komunii św. a w dniu 13 listopada urządziła uroczysty obchód ku czci św. Stanisława Kostki, Patrona młodzieży i naszego Zakładu.

Sodalicja Mariańska.

Liczba członków sodalicji wyraża się cyfrą 69. W roku sprawozdawczym odbyło się 34 zebrania. Zarząd sodalicji ukonstytuował się na pierwszym zebraniu w następującym składzie: prezes Brzozowski Janusz (2 kl. lic.), sekretarz Koperski Marian (III kl. gimn.), skarbnik: Walków Florian (II kl. gimn), konsultor I Szczepucha Władysław (2 kl. lic.), konsultor II Jędrczak Ryszard (2 kl. lic.).

W dniu Patrona Zakładu urządziła sodalicja uroczystą akademię ku czci św. Stanisława Kostki, na którą złożyły się okolicznościowe przemówienie Szadego Tadeusza (1 kl. lic.), deklamacja Pytla Kazimierza (1 kl. lic.) i produkcje muzyczno-wokalne.

W maju odmawiała młodzież sodalicyjna codziennie przed nauką szkolną litanię do Najśw. Marii Panny w auli Zakładu. Dnia 14 maja, w dniu międzynarodowego święta sodalicyjnego urządziła sodalicja wspólnie z miejscowymi sodalicjami nabożeństwo uroczyste w kościele parafialnym, w czasie którego wygłosił kazanie ks. Bieda Jan T. J. W dniach 27-29 maja wzięła sodalicja udział w IV kongresie sodalicji mariańskich uczniów szkół średnich w Polsce, który odbył się w Warszawie.

Biblioteka sodalicyjna licząca 165 tomów była otwarta w poniedziałki, środy i piątki po 5-ej lekcji również dostępna dla niesodalisów. Młodzież sodalicyjna prenumerowała 15 egz. miesięcznika „Pod znakiem Marii".

Sodalisi wpłacali wkładkę miesięczną w wysokości 10 gr. Dochody wyniosły 69 zł. Rozchody były następujące:

Datek na rzecz Centr. sod. Rzym	1,00	zł.
Wkładka do Związku sodalicji	10,60	„
Abonament „Pod zn. Marii"	45,10	„
Sprawozdanie XIX sod. mar. w Polsce	1,05	„
„ I kursu przeszkolenia	0,35	„
Ewangelie i Dzieje Apostolskie	1 20	„
do przeniesienia	59,30	zł.

	z przeniesienia	59,30 zł.
W głąb i wzwyż książka sod.		6,00 „
	Różne	3,70 „
	Razem	69,00 zł.

Moderatorem i opiekunem był prof. ks. Chwastyk Michał.

B) WYCHOWANIE OBYWATELSKO-PAŃSTWOWE I SPOŁECZNE.

Praca wychowawcza odbywała się w następujących zespołach i organizacjach szkolnych:

Hufiec Przysposobienia Wojskowego.

W roku szkolnym 1938/39 w myśl rozporządzenia Min. W. R. O. P. stało się p. w. przedmiotem obowiązkowym w klasach IV-ej gimn. 1 i 2 lic. Klasy te stanowiły hufiec szkolny, do którego należeli uczniowie wyżej wymienionych klas w liczbie 113 ucz. Na wyszkolenie poświęcono 2 godz. tygodniowo na klasę. Prócz tego odbywały się w każdej kl. ćwiczenia półdzienne i ćwiczenia nocne. W okresie zimowym prowadzone były przeważnie zajęcia teoretyczne w klasie, w jesieni i na wiosnę prócz teoretycznych i zajęcia praktyczne w terenie. W tym czasie przeprowadzono strzelanie z kbk. sport. i strzelania ostre na strzelnicy garnizonowej. Członkowie hufca wzięli udział w międzyszkolnych zawodach strzeleckich organizowanych przez Kurat. O. S. L.

W dniach 19 i 20 czerwca b. r. odbyły się 2-dniowe ćwiczenia polowe dla uczniów klasy 1 lic., którzy po ukończeniu zajęć szkolnych udali się do obozu letniego w Delatynie względnie Pasiecznej.

Hufiec szkolny brał udział w uroczystościach narodowych i państwowych w dniach 11-go listopada i 3-go Maja. Komendantem hufca szkolnego był Duszyk Zbigniew, który kierował wyszkoleniem hufca przy pomocy instruktorów p. w. według programu ułożonego przez Min. W. R. O. P.

Drużyna harcerska.

3-cia Drużyna Harcerska im. ks. Józefa Poniatowskiego w Tarnopolu, składająca się wyłącznie z uczniów Zakładu, liczyła w roku sprawozdawczym 51 członków, rekrutujących się z klas I, II, III, IV gimnazjum oraz kl. 1 i 2 liceum.

Opiekunem drużyny był w dalszym ciągu harcmistrz, Dr. Franciszek Machalski, drużynowym ćwik Karol Niecpon z kl. 1 lic. (do półrocza ćw. Szady Tadeusz, ucz. kl. 1 lic.), sekretarzem ćw. Pytel Kazimierz z kl. 1 lic. a skarbnikiem mł. Jędrczak Ryszard, ucz. kl. 2 lic.

Drużyna składała się z 6 zastępów, a to: Orłów, Jeleni, Czajek, Rysi, Jastrzębi i Lisów z zastępowymi: wyw. Węgrzynowskim Stanisławem z kl. IIb, wyw. Stachowem Romanem z kl. III, wyw. Rogowskim Józefem z kl. III, wyw. Sachą Saturniniem z kl. III, wyw. Skrabutem Adamem z kl. IIa oraz Garbaszewskim Władysławem z kl. IIb.

Rok sprawozdawczy objęty ramami „Trzechletniego Wyścigu Pracy" podzielony był na cztery kampanie a to: jesienną, zimową, wiosenną i letnią (obozową). Wymaganła tych kampanii zostały przez drużynę uskutecznione. Prócz tego drużyna realizowała własny program zakreślony na początku roku szkolnego.

Ogółem odbyło się rad drużyny 15, zbiórek drużyny 17, wycieczek 7, z tych jedna 3-dniowa urządzona pod namiotami w Czernichowcach. Zbiórek zastępów było 153, wycieczek zastępów 48.

Członkowie drużyny wzięli udział w zawodach lekkoatletycznych i strzeleckich hufca. Prócz tego drużyna przeszła kurs strzelecki, zakończony strzelaniem o Odznakę Strzelecką. 10 harcerzy przeszło kurs obserwacyjno-meldunkowy, zorganizowany przez władze wojskowe. W listopadzie zeszłego roku członkowie drużyny pełnili służbę gońców w czasie ćwiczeń O. P. L. G. miasta. Powyższe kursy odbyły się w ramach przygotowania harcerstwa do czynnej obrony kraju.

We wrześniu 1938 r. 18 harcerzy drużyny, demonstrując gotowość służenia Polsce z bronią w ręku, zaciągnęło się do Harcerskiego Korpusu Zaolziańskiego.

W ciągu roku spraw. zdobyto następujące stopnie harcerskie: młodzika 15 harcerzy, wywiadowcy 7 harc., ćwika 1 harcerz. 15 zaś harcerzy zdobyło w tym czasie 34 sprawności harcerskich.

W lecie 1938 r. 12 harcerzy wzięło udział w obozie wyszkoleniowym („harców") w Rytrze.

Drużyna posiada własną bibliotekę składającą się z 75 książek treści harcerskiej (ideologia i technika). Prenumerowano: Na Tropie, Zagończyka i W Kręgu Wodzów.

W lutym lustrował drużynę harcmistrz Gołębiowski z Głównej Kwatery w Warszawie.

Koło L. O. P. P.

Koło uczniowskie L.O.P.P. liczyło w b. r. szk. 250 uczniów' Zarząd Koła stanowili uczniowie: Mach J. przewodniczący, Czabanowski J. sekretarz, Chrzanowski Z. skarbnik. Praca Koła rozwijała się w kierunku szerzenia i pogłębiania wśród uczniów znajomości O. P. L. G. oraz w kierunku budzenia zainteresowania dla spraw lotnictwa. Zgodnie z nakreślonym programem przeprowadzono pięciogodzinny systematyczny kurs O. P. L. dla uczniòw klas: I, II i III z omówieniem zagadnień następujących: 1) Jaka będzie przyszła wojna (referent Kapan 1 lic.), 2) Obrona przeciwlotnicza i jej organizacja (ref. Szady 1 lic.). 3) Bojowe środki chemiczne (ref. Weinberg 1 lic.), 4) Obrona przeciwgazowa indywidualna, (ref. Drozdowski 1 lic.), 5) Obrona przeciwgazowa zbiorowo (ref. Śliwiński 1 lic.).

W zakresie pracy Koła zorganizowano zbiórkę na zakup masek przeciwgazowych. W rezultacie Koło nabyło 8 masek typu R. S. C. za kwotę 77 zł. W kasie pozostało 10 zł. 25 gr. Ponadto wygłoszono referaty: 1) Lot spadochronowy—Czabanowski J. 2) Zasady lotu—Niezabitowski i Poczynek, 3) Ważniejsze daty z dziejów rozwoju lotnictwa—Diamant E. 4) Zarys techniki lotniczej—Poczynek (dwa referaty), 5) Zagrożenie lotnicze wnętrza kraju—Różycki A.

Na kurs szybowcowy w Tarnopolu uczęszczali uczniowie: Flis, Gac, Koliński, Łukaszów, Mach, Martynów i Węgrzynowski St. Uzyskali kategorję A: uczniowie Flis i Mach.

Koło korzystało z dwóch czasopism: „Skrzydlata Polska" i „Nowiny L. O. P. P.".

Do kasy Wojew. Koła L. O. P. P. do dnia 1 czerwca b. r. odprowadzono kwotę 175 zł.

Opiekunem Koła był naucz. Eisner Józef.

Koło Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Pracę w Kole prowadzono według programu. Organem wykonawczym Koła był Zarząd wybrany na walnym zebraniu Koła w dniu 22 IX w następującym składzie: Śliwiński prezes, Drozdowski wiceprezes, Pytel sekretarz, Lende bibliot., Zawistowski skarbnik, Niecpon członek Zarządu. Zarząd odbył 10 posiedzeń (co miesiąca jedno). Zebrań dyskusyjnych z referatami na temat obronności Państwa było w ciągu roku 9. Najwięcej referatów wygłosił prezes Śliwiński (5), Drozdowski (2) Lende (1), Pytel (1). Dnia 11 lutego 1939 r. urządzono uroczysty poranek z okazji 19-lecia odzyskania morza. Prócz tego

Koło brało czynny udział w międzyszkolnej akademii dnia 10 lutego, wykonując 2 punkty programu. Celem rozwinięcia silniejszej propagandy wśród członków Koła Zarząd przystąpił do wydawania własnej gazetki ściennej, (odręcznie ilustrowanej). Okazało się 12 numerów. Żywotną też była działalność na odcinku bibliotecznym. Niektóre książki Koła wypożyczane były 25 razy w ciągu roku. Biblioteka Koła liczy 68 książek. Prócz własnej gazetki ściennej prenumerowano jeszcze „Morze i Kolonie", „Polska na morzu A" i „Polska na morzu B". Z 5-groszowych miesięcznych wkładek członkowskich zebrano dotychczas kwotę 84 zł., które odprowadzono do kasy okręgu L. M. K. w Tarnopolu. Prócz tego zebrano 25 zł. na org. „Polak za granicą" i 32 zł. na F. O. M.

Powołana w b. r. szk. do życia Sekcja kajakowa prosperuje dobrze. Na czele stoi uczeń kl. III Flis (ze stopniem żeglarza). Sekcja posiada 2 kajaki. Urządziła teoretyczny kurs żeglarski i pływacki. Brak własnej przystani niekorzystnie wpływa na intenzywniejszy jej rozwój. Dwuch członków Zarządu odbyło 3-dniowy kurs idoleogiczno - organizacyjny w Warszawie, a jeden 3-tygodniowy kurs żeglarski nad Naroczem.

Opiekę nad Kołem sprawował nauczyciel Hajda Filip.

Kòłko Polskiego Czerwonego Krzyża.

Na podstawie nowego regulaminu P. C. K. celem Kół Młodzieży P. C. K. jest przygotowanie młodzieży do czynnej służby obywatelskiej w myśl hasła „Miłuj bliźniego".

Stosownie do ogòlnych założeń regulaminu działalność Kółka poszła w bieżącym roku szkolnym w kierunku charytatywnym i propagandowym. Działalność charytatywna polegała na udzielaniu pomocy materialnej biednym uczniom. Idee P. C. K. starało się Kółko szerzyć przez urządzanie zebrań dyskusyjnych z referatami na tematy: „Historia Czerwonego Krzyża", „Praca Czerwonego Krzyża". „Znaczenie społeczne Czerw. Krzyża i t. p. jak również przez gazetkę ścienną na tablicy P. C. K. Na terenie zakładu zorganizowano konkurs czystości, w którym największą ilość punktów zyskała klasa I. Poza tym kilku członków Kółka przeszło teoretyczno-praktyczny kurs rat. sanitarny.

W dniu 7 maja b. r. odbył się obchód „Dnia Matki", w którym—jak co roku—wzięli czynny udział członkowie Kółka. Po mszy św. odbyła się w sali Sokoła akademia, na której wygłosił przemówienie H. Korczowski (kl. IV), a S. Adamowski (kl. 1 lic.) odegrał kilka utworów na fortepianie. Kółko subskrybowało również 1 bon na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej.

Zarząd Kółka stanowili: H. Korczowski (kl. IV) przewodniczący, A. Różycki (kl. IV) skarbnik, S. Czekanowski (kl. I lic.) skarbnik.

Stan dochodów i rozchodów przedstawia się następująco:

Dochody:	Saldo z r. szk. 1937/38	80·50 zł.
	Składki w r. szk. 1938/39	52·50 „
	Razem w dochodach	133·00 zł.
Rozchody:	2 pary bucików dla biednych uczniów	27·80 zł.
	1 bon POP.	20·00 „
	Farby, pokost i pędzel	2.75 „
	Razem w rozchodach	50·55 zł.
	Pozostało	82·45 zł.

Opiekunem Szkolnego Kółka P. C. K. był naucz. Duszyk Zbigniew.

Koło Szk. Towarz. Popierania Budowy Szkół Powszechnych.

Członkami Koła TPBSP byli wszyscy uczniowie tutejszego Zakładu. W bieżącym roku szkolnym zryczałtowano składki na 25 zł. miesięcznie od całej gminy szkolnej na rzecz TBSP i zebrano w gotówce 250 zł., oraz 20 zł. na dar nadzwyczajny w Tygodniu budowy szkół powszechnych w październiku b. r. Opiekę nad Kołem sprawował prof. Adam Rybiński.

Szkolna Kasa Oszczędności.

W bieżącym roku szkolnym rozwijała się również na terenie szkoły akcja oszczędzania. Przy końcu października, z okazji „dnia Oszczędności", odbyła się pogadanka propagandowa na rzecz oszczędności, przeprowadzona przez prof. Francoza, opiekuna Szkolnej Kasy O. Uczniowie składali zaoszczędzone kwoty na książeczki PKO lub KKO. Stan oszczędności przedstawił się

w 99 książeczkach PKO na ogólną kwotę	4.482 zł. —
i w 2 książeczkach MKKO „ „ „	62 „
Razem	4.544 zł. —

Na jednego ucznia oszczędzającego przypada przeciętnie 45 zł, zaś na jednego ucznia w zakładzie przypada 17 zł. oszczędności.

Na skutek przeprowadzonej propagandy pożyczki Obrony Przeciwlotniczej niezależnie od akcji gminy szkolnej zaku-

pili bony 20 złotowe uczniowie: kl. I. Kaczkowski, Koszykowski, Kressel i Zieliński, kl. IIb Kornweitz i Weisstaub, kl. III, Braun i Chrzanowski, oraz z kl. IV, Kiwetz, Vogelbaum i Zawistowski.

Opiekunem Szkolnej Kasy O. jest prof. Francoz.

Gmina szkolna

Gmina szkolna obejmywała wszystkie gminy klasowe w liczbie 7 gmin. Na czele gminy szkolnej stał Wydział, składający się z Zarządów gmin klasowych. Organem wykonawczym Gminy szkolnej był Zarząd w następującym składzie: Wójt: Szady Tadeusz 1 lic. Zastępcy wójta: Korczowski Henryk IV kl. i Tarczewski Ludwik III kl. Sekretarz: Miśkiewicz Alojzy IV kl. Skarbnik: Bryczkowski Cyryl 1 lic. Gospodarz czytelni: Jędrczak Zbigniew IV kl. Redaktor gazetki ściennej „Nasza Myśl": Buczkowski Zygmunt IV kl., Kierownik orkiestry: Adamowski Stanisław 1 lic.

Zebrań Wydziału i Zarządu Gminy było razem 11, na których załatwiane były sprawy związane z działalnością Gminy.

Działalność gminy.

Uroczystości szkolne urządzane przez Gminę miały zadanie związać młodzież z przeszłością i teraźniejszością narodu i państwa polskiego przez pielęgnowanie rocznic pamiętnych wydarzeń historycznych lub pamięci zasłużonych dla Ojczyzny mężów. W dniu 11 listopada urządziła Gmina obchód 20 rocznicy Wskrzeszenia Państwa, w dniu 1 lutego oddała hołd Głowie Państwa Prof. Ignacemu Mościckiemu. W dniu 18 marca złożyła hołd Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Śmigłemu Rydzowi z okazji Imienin, a dnia 19 marca i 12 maja uczciła pamięć Wskrzesiciela Niepodległości, Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego przez wysłuchanie odczytanych wyjątków z Jego pism i przez rozpamiętywanie Jego wielkich zasług. W dniu 3 maja święciła Gmina rocznicę uchwalenia Konstytucji Majowej. Uroczystości te miały charakter akademii szkolnych, urządzonych w przystrojonej harmonijnie z treścią obchodów auli szkolnej. Na akademie składały się przemówienia uczniów (Brzozowski 1 lic., Kowalski 1 lic., Pawłowicz 1 lic.), deklamacje indywidualne (Pawłowicz 1 lic., Indelak IIb, Dyda IIa, Taradaj I) i deklamacje chóralne, produkcje chóru szkolnego i orkiestry.

W dniu 11 listopada uczniowie I klasy złożyli przyrzeczenie na sztandar Zakładu i aktem tym uświetnili uroczystość obchodu rocznicy Wskrzeszenia Państwa. W dniu Imienin Pana Prezydenta Państwa, Gmina szkolna złożyła datek na F. O. M.

w kwocie 25 zł. Uroczystości szkolne kończyły się wspólnym odśpiewaniem hymnu „Boże coś Polskę".

Orkiestra szkolna składała się z 14 członków i pozostawała pod kierownictwem Stanisława Adamowskiego, ucznia 1 kl. lic. Zespół ten wykazał w swej działalności dużą żywotność dzięki ambicji, oraz harmonijnemu i karnemu współdziałaniu. W skład zespołu wchodzili: I skrzypce: Schulbaum, Schreier i Teitelbaum, Skrzypce obligat: Vogelbaum i Węgrzynowski J. II skrzypce: Botwiński, Sigall i Zimny Z. Wiola: Kressel, Laminger i Zimny E. Wiolinczela: Węgrzynowski St. Kontrabas: Danyluk, Fortepian: Adamowski St.

Orkiestra występowała podczas wszystkich uroczystości szkolnych i wykonała 7 utworów. Występowała także w towarzystwie chóru męskiego, Orkiestra taneczna przygrywała dwukrotnie w czasie kiermaszu i herbatek. Gmina szkolna składa bardzo serdeczne podziękowanie Panu Por. Węgrzynowskiemu za pomoc udzielaną życzliwie zespołowi orkiestralnemu.

Chòr szkolny liczył z końcem roku szkolnego 1938/9-26 członków. Ćwiczenia chóru odbywały się w godzinach popołudniowych w każdą sobotę. Śpiewano pieśni w układzie 4 głosowym następujących kompozytorów: Gall, Miłek, Nowowiejski, Martyniak, Żukowski i i. Akompaniament fortepianowy, oraz ćwiczenie poszczególnych partii głosowych spoczywały w ręku ucznia 1 kl. lic. Adamowskiego. Chór występował na wszystkich uroczystościach szkolnych w dniach: 11/XI, 31/I, 10/II, 18/III, 3/V. Ogółem opracowano 10 większych kompozycji jak: Hymn Rzeczypospolitej, Powitanie Wolności, Kantatę na część Pana Prezydenta, Nasz Bałtyk, Witaj Drużyno, Wiązankę pieśni legionowych, Majowa Jutrzenka, Podkòweczki, Tam za Wisłą i i.

Opieką nad chórem oraz prowadzeniem chóru zajmował się naucz. Hajda Filip.

Czytelnia była czynna codziennie od godz. 16 do 19 dla uczniów wszystkich klas. Porządek utrzymywali dyżurni, którymi byli kolejno uczniowie III, IV, i I liceal. Uczniowie korzystali w czytelni z następujących czasopism: Gazeta Polska, Światowid, Raz-dwa-trzy, Sport Szkolny, Podchorąży, Iskry, Filomata. Młody Technik, Przyroda i technika, Skrzydlata Polska. Morze i kolonie, Czyn Młodzieży P. C K. oraz z gier towarzyskich jak szachy i warcaby. Zespół szachistów rozegrał w kwietniu zawody z zespołem III Gimnazjum; organizatorem był uczeń Schreier. W godzinach zebrań w Czytelni przygry-

wało uczniom zakupione z funduszów Koła R. radio. Przeciętna frekwencja w Czytelni wynosiła 18 uczniów dziennie. Funkcje gospodarza Czytelni pełnili uczniowie: Niecpon K. z 1 lic. i Jędrczak Z. z kl. IV.

Gazetka szkolna „Nasza Myśl" wyszła w 7 numerach z artykułami z życia szkolnego. Wskutek biernego ustosunkowania się uczniów do tej sprawy wychodziła rzadko i była zdana wyłącznie na siły redaktora.

Dyżury na korytarzach i w szatni miały na celu dopilnowanie przestrzegania porządku, czystości i wykonania przepisów higieny szkolnej. Dyżury pełnili uczniowie klas 1 i 2 licealnej, oraz III i IV klasy gimn. Karność w tej dziedzinie była lepsza niż w ubiegłym roku szk.

Biblioteka podręczników szkolnych.

W klasie I pożyczyło 27 uczniów 188 podręczników, w klasie IIa pożyczyło 26 ucz. 229 podr., kl. IIb 25 ucz. 204 podr., kl. III 31 ucz. 298 podr., kl. IV 32 ucz. 308 podr., kl. 1 lic. 22 ucz. 32 podr., kl. 2 lic. 9 ucz. 9 podręczników. Razem 172 uczniów pożyczyło 1268 podręczników. Zakupiono 241 nowych podręczników. Koło Rodzicielskie udzieliło zapomogi na zakupno nowych podręczników w kwocie 120 zł.

Pożyczka obrony przeciwlotniczej.

W wielkich i przełomowych dniach kwietnia b. r., gdy rozpoczęła się z Niemcami zdecydowana walka o honor Narodu i suwerenność Państwa Polskiego, Gmina szkolna wzięła udział w rozpisanej przez Rząd Polski pożyczce O. P. drogą zbiorowych składek i indywidualnego zakupna bonów 20 złotowych: Klasa I złożyła 15 zł. i 80 zł. na 4 bony (Kaczkowski, Koszykowski, Kressel i Zieliński), klasa IIa złożyła 28 zł. 30 gr., klasa IIb złożyła 25 zł. i 40 zł. na dwa bony (Kornweitz i Weisstaub), klasa III złożyła 28 zł. 70 gr. i 40 zł. na dwa bony (Braun i Chrzanowski), klasa IV złożyła 26 zł. 50 gr. i 40 zł. na dwa bony (Kiwetz i Vogelbaum), klasa 1 lic. złożyła 32 zł. 65 gr. a 2 lic. złożyła 18 zł. 60 gr. Ponadto gdy doliczy się przelaną obligację Pożyczki Narodowej nom. wart. 100 zł. i zbiórkę w innych organizacjach szkolnych w kwocie 25 zł. to cała kwota zebrana na P. O. P. wynosi **499 zł. 75 gr.** Suma zebrana świadczy najwymowniej o zrozumieniu potrzeb Państwa przez młodzież około pomnożenia siły obronnej Państwa Polskiego, w którego ramach może się jedynie rozwijać normalnie i z pożytkiem życie Narodu Polskiego i wszystkich obywateli.

SPRAWOZDANIE KASOWE GMINY SZKOLNEJ.

PRZYCHÓD	zł.	gr	ROZCHÓD	zł.	gr
Saldo z roku szk. 1937/8	92	69	Na Tow. Popier. Budowy Szkół Powsz.	250	—
Składki miesięczne gminy kl. I	183	85	„ L. O. P. P.	250	—
„ „ „ „ IIa	182	50	„ L. M. K.	120	—
„ „ „ „ IIb	189	80	„ P. c. K.	75	—
„ „ „ „ III	216	95	„ K. T. M.	60	—
„ „ „ „ IV	204	20	„ podręczniki Samopomocy	238	70
„ „ „ „ 1 lic.	178	45	„ fundusz Szkoły za granicą	22	—
„ „ „ „ 2 „	99	20	„ F. O. M.	32	—
Z wypożyczania książek	54	90	„ Dar Narodowy 3 Maja T. S. L.	6	50
Różne, a w tym zebrano na P. O. P.	190	85	„ Czasopisma do Czytelni	133	10
1 obligacja Pożyczki Narodowej	100	—	„ nalepki na T. P. B. Sz. P.	15	20
			„ Gazetkę Szkolną	14	70
			Dla Gmin klasowych	32	80
			Wydatki na uroczystości szkolne	20	10
			Różne	15	90
			Na P. O. P.	270	—
			Suma	1556	—
			Saldo	137	39
Razem . . .	1693	39	Razem . . .	1693	39

Opiekunem Gminy Szkolnej był prof. Lercher Ferdynand.

C. Wychowanie umysłowe.

KÓŁKO POLONISTYCZNE.

Program Kółka Polonistycznego obejmował: 1) Zaznajamianie się ze współczesną twórczością literacką Polski i zagranicy, oraz okolicznościowo epok minionych polskiej literatury, 2) Rozwijanie zdolności pisarskich u członków kółka. Do celu tego kółko zdążało przez: 1) zebrania dyskusyjne, zagajane referatami, 2) recytacje zbiorowe wybranych utworów poetyckich, 3) poprawianie i omawianie przez Opiekuna kółka utworów samodzielnych prozą i wierszem, wykonanych przez członków kółka.

Liczba zebrań została podwojona w roku szk. 1938/39 tak, że przypadało jedno zebranie w miesiącu.

Wygłoszono następujące referaty:

1. „Na tropach Smętka M. Wańkowicza" — Brzozowski J. kl. 2 lic.
2. „O reportażu literackim" — Jendres Z. kl. 2 lic.
3. „Zofia Kossa-Szczucka jako powieściopisarka historyczna" — Hirschberg E. ucz. kl. 1 lic.
4. „Sprawozdanie z odczytu T. Parnickiego pt. Powieść historyczna" — Paszkowski M. kl. 2 lic.
5. „Byronizm w literaturze polskiej" — Paszkowski M. kl. 2 lic.
6. „Twórczość K. Wierzyńskiego, najnowszego Akademika Literatury" — Kowalski S. kl. 2 lic.

W dniu 25 stycznia 1939 r. odbyło się zebranie poświęcone recytacji wybranych utworów Kazimierza Wierzyńskiego, w wykonaniu Pawłowicza W., Niecpona K., Czekanowskiego S., uczniów kl. 1 lic. oraz Niezabitowskiego A., ucz. kl. IV.

Do Kółka należeli uczniowie klas IV, 1 i 2 liceum. Prezesem Kółka był Paszkowski Marian, sekretarzem Kowalski Stanisław, uczniowie kl. 2 lic. Opiekę nad pracami Kółka sprawował Dr. Franciszek Machalski.

Kółko Filologiczne.

Kółko Filologiczne miało w r. szk. 1938/39 28 członków z uczniów kl. 2 i 1 lic. Zebranie konstytucyjne odbyte 9 IX 1938 wybrało nast. zarząd: Paszkowski M. (2 l.) prezes, Kowalski S. (2 l.) sekretarz, Brzozowski J. (2 l.) skarbnik.

Kółko odbyło 7 posiedzeń dyskusyjnych, na których omówiono następujące tematy:

1. „Przybycie Greka do Rzymu" — (Tuny Al. 2 lic.)
2. „Religia w Rzymie" — (Hirschberg E. 1 lic.)
3. „Starożytne teorie państwa" — (Kowalski S. 2 lic.)
4. „Religia w życiu publicznym Grecji" (Brzozowski J. 2 lic.)
5. „Religia w życiu publicznym Rzymu (Brzozowski J. 2 lic.)
6. „Wojskowość rzymska za republiki" (2 zebrania — Śliwiński A. 1 lic.)

Opiekunem K. F. był naucz. Wiśniewski Karol.

Kółko fizykalne.

W b. r. szkol. zawiązali uczniowie klas III, IV i 1 lic. Kółko fizykalne. Zarząd stanowili: Jędrczak Z. — przewodniczący Borowicz A. — sekretarz. Praca w kole miała charakter demonstracyjno-odczytowy.

Opracowano eksperymentalnie zagadnienia z fizyki życia codziennego według książki O. W. Gail'a. — „Fizyka na wesoło". Prace wykonali uczniowie: Futujma W., Niezabltowski A. Poczynek A., Thaler F. i Vogelbaum R. Ponadto wygłoszono referaty: „Historia i budowa łodzi podwodnej" — Laminger A., „Chłodnictwo i jego stan w Polsce". — Borowicz A. „Technika nagrywania płyt gramofonowych". — Niezabitowski A. „Nowe źródła energii — Löw J. „Budowa samochodu" Buczkowski Z. — 3 wykłady poglądowe.

Z tematów t. zw. do wyboru — przewidzianych w programie fizyki w 1 lic., opracowali eksperymentalnie „Ruch falowy" uczniowie: Śliwiński A. i Czabanowski.

Wygłoszono 3 referaty biograficzne: 1. Maria Curie Skłodowska, — Trief B. 2. Irving Langumir — Hirschberg E. 3. A. Einstein — Eckhardt A.

Powołano do życia sekcję fotograficzną, której praca z powodu braku aparatu szkolnego ograniczyła się w b. r. szkol. do przygotowania sprzętu laboratoryjnego i literatury z zakresu fotografii.

Opiekunem Kółka fizykal. był naucz. Eisner J.

Koło Krajoznawczo-Przyrodnicze.

Koło posiadało w b. r. szk. dwie sekcje: 1. przyrodniczą, 2. geograficzno-krajoznawczą. Każda z tych sekcyj posiadała własny zarząd i samodzielnie pracowała. Do zarządu Koła

weszli: 1) Lende Tadeusz kl. 1 lic. prezes Koła i przewodniczący sekcji przyrodniczej. 2) Jędrczak Zbigniew kl. IV, przewodniczący sekcji geograficzno - krajoznawczej i sekretarz, 3) Martynów Jarosław kl. IV, bibliotekarz, 4) Fałat Michał kl. III, skarbnik. Opiekunem Koła był prof. inż. Fałendysz Józef.

Sekcja przyrodnicza: Zarząd sekcji odbył 6 posiedzeń, na których ustalono plan pracy i omówiono aktualne sprawy. Członkowie sekcji prowadzili akcję dożywiania i ochrony ptaków w zimie przy pomocy skrzynek i karmików u siebie w domu i w ogródku szkolnym. Członkowie sekcji prowadzili ogródek szkolny jak również założyli liczne hodowle w pracowni przyrodniczej. Zakupiono do biblioteki przyrodniczej 15 nowych książek i oprawiono 18 książek. Obecnie liczy biblioteka 196 książek. W ciągu roku szkoln. odbyły się następujące pogadanki z wyświetlaniem:

1) „Cel i zadanie ochrony przyrody", 2) „Ochrona ptaków w zimie", 3) „Ssaki ginące w Polsce i ich ochrona" wygłosił Lende 1 kl. lic. 4) „Śladami łosia" Czekanowski 1 kl. lic. 5) „Las i jego znaczenie" (z okazji Święta Lasu) Futujma kl. IV. W b. r. szk. zaprenumerowano czasopismo fachowe: „Młody Przyrodnik"

Sekcja geograficzno-wycieczkowa: Zarząd sekcji odbył 5 posiedzeń. Album geograficzny zwiększył się o dalszych 60 widokówek i liczy obecnie 460 kartek z różnych dzielnic Polski i krajów Europy. Odbyto 3 pogadanki z wyświetlaniem: 1) „Śląsk Cieszyński", 2) „Wędrówka po Polsce", 3) „Pomorze i jego znaczenie dla Polski" wygłosił Jędrczak kl. IV, 4) Członkowie sekcji odbyli 5-dniową wycieczkę do Zakopanego, Krakowa i Wieliczki. 5) Zaprenumerowano czasopismo fachowe: „Orli Lot".

Z wkładek uczniowskich po 5 gr. miesięcznie uzyskano do 1 VI 54 zł. Z tego wydano na ogród szkolny 12 zł., na książki i tablice przyrodnicze 20 zł., na oprawę książek 10,40 zł., na prenumeratę czasopism 5,50 zł., na akcję dożywiania zwierząt 4,80 zł., na wydatki administracyjne Koła 1,15 zł., razem 53,75 zł.

D. Wychowanie fizyczne.

Wychowanie fizyczne obejmowało gimnastykę, gry i zabawy polowe i przysposobienie sportowe. Gimnastykę prowadzono według systemu szwedzkiego Linga w zastosowaniu

Sikorskiego w sali gimnastycznej i na dziedzińcu III-go Państ. Liceum Mat.-Przyr. i Gimnazjum im. Kopernika w wymiarze 2-ch godzin tygodniowo dla każdego oddziału. Gry i zabawy polowe, tudzież przysposobienie sportowe prowadzono na boisku szkolnym i w terenie w godzinach popołudniowych w wymiarze 8 godzin tygodniowo dla całego Liceum i Gimnazjum. W jesieni i na wiosnę odbywały się próby o P. O. S. którą posiada około 80% młodzieży.

Kółko sportowe „Pantatlon". Uczniowie sprawniejsi grupowali się w kółku sportowym „Pentatlon". Kółko obejmowało sekcje 1) gier drużynowych, 1) lekko-atletyczną i 3) narciarską. Zarząd Kółka stanowili: Jędrczak Zbigniew (kl. IV) przewodniczący, Zakrzewski Adolf (kl. 1 lic.), zastępca przew., Ostrowski Antoni (kl. 1 lic.) sekretarz, Kamiński Stanisław (kl. 1 lic.) skarbnik, Miskiewicz Alojzy (kl. IV) kapitan sportowy. Członków Kółka było 75.

W b. r. szkolnym powstał na terenie Tarnopola Międzyszkolny Klub Sportowy (M. K. S.), w skład którego wchodzą z Kółek Sportowych poszczególnych Zakładów Średnich uczniowie wyróżniający się na polu sportowym. Z naszego Zakładu członkami M. K. S. było 20 uczniów.

W dniu 18-go maja z inicjatywy Miejskiego Komitetu P. W. i W. F. tudzież Lwowskiego Związku Lekko-atletycznego odbyły się propagandowe zawody lekko-atletyczne. Z uczniów Zakładu jako członków M. K. S. zasługują na wyszczególnienie Barecki Jan (kl. IV) w biegu na 100 i 200 m., Poczynek Aleksander (kl. IV) w biegu na 800 m. i Ostrowski Antoni (kl. 1 lic.) w skoku wzwyż.

W ostatnich dniach kwietnia odbyły się międzyszkolne zawody w siatkówce, koszykówce i szczypiorniaku. Drużyna Zakładu zdobyła w szczypiorniaku I miejsce.

W dniu 3 i 4-go czerwca odbyły się we Lwowie z inicjatywy Kuratorium OSL. międzyszkolne zawody uczniów w siatkówce, koszykówce i w pięcioboju lekko-atletyczno-wojskowym (strzelanie, bieg, skoki, pływanie.) Z uczniów Zakładu wzięli udział w siatkówce Kamiński Stanisław (kl. 1 lic.) w koszykówce Daum Oskar (kl. 2 lic.), Ostrowski Antoni w pięcioboju, Jędrczak Zbigniew w koszykówce i Zakrzewski Adolf (kl. 1 lic.)

Dzięki ruchliwości przew. Kółka Jędrczaka Zbigniewa odbyły się z końcem b. r. szkolnego również wewnętrzne zawody lekko-atletyczne.

Nauczycielem wychowania fizycznego i opiekunem Kółka sportowego był naucz. Buła Józef.

Opieka lekarska.

A. **Sprawozdanie lekarza szkolnego**: Opiekę lekarską i nadzór higieniczny nad młodzieżą sprawował lekarz szkolny dr. Jan Maria Schmidt, który poświęcał na ten cel 4 godziny w tygodniu. Lekarz szkolny przeprowadził 279 badań indywidualnych z pomiarem ciała, a poza tym udzielił 168 porad lekarskich ambulatoryjnie zgłaszającym się uczniom. Przed zawodami do P. O. S. przeprowadził lekarz szkolny dodatkowe badania zawodników, eleminując z zawodów tych uczniów, których warunki zdrowotne okazały się niezadowalające.

W ciągu roku zanotowano jedynie sporadyczne zachorowania na grypę i anginę poza tym innych chorób zakaźnych nie było. U pięciu uczniów stwierdził lekarz zmiany specyficzne gruczołów wnękowych, u jednego zaś przewlekłe zapalenie nerek, a u jednego przypadek przewiekłego zapalenia wyrostka robaczkowego. Wszyscy ci uczniowie pozostawali pod obserwacją lekarską i zostali na wniosek lekarza szkolnego zwolnieni przez Kuratorium OSL. od ćwiczeń cielesnych. Nie zanotowano również żadnego wypadku niebezpiecznej dla otoczenia gruźlicy płuc. W kl. IIb stwierdził lekarz szkolny jeden wypadek podleczonej jaglicy. Uczeń ten początkowo leczył się prywatnie u okulisty w Tarnopolu, a następnie w poradni przeciwjagliczej Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Tarnopolu. Okres rozwoju jaglicy u tego ucznia nie zagrażał otoczeniu, co zostało stwierdzone przez lekarza prowadzącego poradnię przeciwjagliczą.

Stan zdrowotny młodzieży szkolnej, oraz wyniki badań indywidualnych podaje następująca tabela:

SPRAWOZDANIE LEKARSKIE ZA ROK SZKOLNY 1938/39.

Ogólna liczba dzieci w roku sprawozdawczym 279

KLASA	Liczba dzieci badanych	Budowa		Odżywianie		Powiększenie gruczołów chłonnych zewnętrz.	Skrzywienie kręgosłupa II lub III stopnia	Wady serca organiczne	Przepukliny	Oddychanie przez usta	Wady wymowy		Wzrok			Słuch		Częste krwiotoki z nosa	Przewlekłe bóle głowy	L. dzieci kalek i ułomnych	Dokonano szczepień			Zwolniono z ćwiczeń cielesnych		
		Prawidłowa	Wadliwa (krzywica i tp.)	dostateczne	niedostateczne						jąkanie	inne	jaglica	inne cierpienia oczu	wady wzroku	cierpienia uszu	wady słuchu				przeciwospowych	przeciwbłoniczych	przeciwpłoniczych	na cały rok	na czas ok. 6 tyg.	częściowo
I	44	44	—	44	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
IIa	40	40	—	40	—	—	—	—	—	—	—	-	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	-	—	1	1
IIb	49	49	-	49	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	1	1
III	50	50	—	50	-	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	-	—	—	—	—	—	—	2	1	1
IV	44	44	—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
1 L.	34	34	—	34	—	—	—	1	—	—	—	...	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
2 L.	28	28	-	28	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	3	—	1	—	-	—		—	—	—	2	—
Ogółem	289	289	—	289	—	—	—	5	—	—	—	—	1	7	10	2	1	1	—	1	—	—	—	9	8	4

Przeprowadzono szczepień ochronnych przeciwdurowych i przeciwczerwonkowych u 28 uczniów z klasy 2 licealnej.

SPRAWOZDANIE LEKARZA DENTYSTY
za rok szkolny 1938/39.

A. Wyniki oględzin.

Ogólna liczba zbadanych uczniów podług klas (w nawiasie liczba uczniów w klasie).

Klasa	I	IIa	IIb	III	IV	1 Lic.	2 Lic.	Ogół.
	44(44)	30(37)	43(46)	46(48)	37(42)	36(36)	21(28)	257(281)

	ucz.	zębów
Z ogólnej liczby zbadanych ma zdrowe zęby	47	
Czyści zęby codziennie . . .	182	
„ „ rzadko . . .	61	
„ „ nigdy . . .	14	
Zgryz prawidłowy u . . .	205	
„ nieprawidłowy . . .	52	
Brak zębów stałych u . . .	42	67
Pnie do usunięcia po zębach . .	21	52
Ubytki do plombowania po zębach .	201	322
Stan dziąseł prawidłowy miało .	238	
„ „ nieprawidłowy miało .	19	
Przetoki (fistuły) przy zębach .	—	
Kamień (osad) obecny u . .	50	
Kamienia (osadu) brak . . .	207	

B. Dokonano rękoczynów.

	ucz.	zębów
Założono plomb w zębach trzonowych	7	18
„ „ w siekaczach i kłach	6	7
Pnie usunięto u	—	—
Zapalenie ew. zgorzel miazgi wyleczono	14	22
Kamień (osad) usunięto u . .	21	
Inne rękoczyny (leczono zapalenie dziąseł)	2	

Liczba uczniów w poszczególnych klasach, mających

doprowadzoną jamę ustną do porządku czy to w szkole, czy poza szkołą (w nawiasie liczba uczniów w danej klasie.

Klasa	I	IIa	IIb	III	IV	1 Lic.	2 Lic.	Ogół.
	3 (44)	2 (37)	3 (46)	5 (48)	6 (42)	4 (36)	1 (28)	24 (281)

	Plomb
Założono plomb krzemowych (porcelanowych)	10
„ „ amalgamatowych . . .	12
„ „ cementowych . . .	3
Założono ogółem plomb .	25

Ambulatorium dentystyczne prowadziła Dr. Hordyńska-Beneszkowa, lekarz-dentystka szkolna.

SPRAWOZDANIE KOŁA RODZICIELSKIEGO.

Na Walnym Zebraniu w dniu 22/X 1938 r. wybrano następujący zarząd: Prezes: dr. Zieliński, zast. prezesa: dyr. Voitowa, sekretarz: prof. Hirschberg, skarbnik: kpt. Różycki, zast. skarbnika: st. sierż. Zimny, przewodniczący sekcji wychowawczej: prof. Joch, przewodn. sekcji dożywiania; dyrekt. Pytelowa, przewodnicz. sekcji imprez; mecenas. Śliwińska. Członkowie: dyr. Pytel. ks. prefekt Chwastyk, ks. prof. Sembaj, prof. Babad, prof. Lercher, prof. dr. Machalski, prof. Wiśniewski, p. Bauerowa, p. Naczelnik dr. Kaczkowski, p. Radca Koszykowski, p. Kpt. Kruczkowski, p. Lamingerowa, p. Olszewski, p. Superat, p. drowa Vogelbaumowa, p. Zioło Ludwik, p. Zioło Tadeusz, oraz przewodniczący patronatów klasowych: p. Koszykowska, p. Skrabutowa, p. Olearczyk, ks. Pasika, p. Śliwińska i p. Brzozowska. Komisja rewizyjna: p. Naczelnik Brzozowski, p. Kaliński i p. Zamojre.

Na tym też zebraniu pożegnano ustępującego długoletniego przewodniczącego Koła p. Kpt. Fritza, któ y położył niespożyte zasługi około rozwoju Koła.

Nowowybrany zarząd prowadził pracę w Kole Rodzicielskim w tych samych kierunkach jak w latach poprzednich, a mianowicie; wychowawczym i pomocy materialnej dla uboższej młodzieży. Pracę wychowawczą realizowano głównie na posiedzeniach patronatów, które na ogół cieszyły się w bieżącym roku szkolnym liczniejszą frekwencją. Głównymi tematami

pogadanek były sprawy aktualne. Z ciekawych tematów wymienić należy „Sposób przygotowania się uczniów i czytania lektury”, „Metoda pracy w liceum”, „Racjonalne odżywianie się młodzieży”, „Matka i syn”, „Jak postępować z uczniami, by osiągnąć dobre wyniki pracy szkolnej”. Przy opracowaniu pogadanek korzystali rodzice z miesięcznika „Rodzina i dziecko”, prenumerowanego przez Koło Rodzicielskie.

Zarząd Koła R. reaktyował Komisję kinową, której zadaniem było opiniowanie filmów i wskazywanie odpowiednich dla młodzieży szkolnej.

Dla świetlicy zakupiono nowoczesny aparat radiowy, z którego korzystali uczniowie w czasie przerw, oraz w godzinach popołudniowych lub też w czasie zapowiedzianych ważniejszych audycji. Dla Kółka amatorskiego zakupiono nowe dekoracje.

Sekcja imprez urządziła dwie zabawy szkolne, z których czysty dochód przeznaczono na zakupno garderoby dla biednych uczniów. Poszczególne patronaty urządzały dla klas herbatki, na których uczniowie spędzali mile czas.

Koło Rodzicielskie podobnie jak w ubiegłych latach pomagało najbiedniejszym, a pilnym uczniom w zapłaceniu taksy administracyjnej, subwencjonowało bibliotekę religijną i podręczników szkolnych, wspierało Bursę Polską i obóz harcerski, przyczyniło się kwotą 50 zł. do zrealizowania wycieczki uczniów klasy I, II i III do Zakopanego, Krakowa i Wieliczki. Wycieczka ta odbyta w dniach od 22 do 27 maja, doszła do skutku dzięki wydatnemu poparciu i staraniom p. Naczelnika Urzędu Wojewódzkiego dra. Jana Kaczkowskiego, któremu za wyjednanie wydatnej subwencji w kwocie 175 zł i za umożliwienie zorganizowania wycieczki na tym miejscu składa Koło najserdeczniejsze podziękowanie. Równocześnie Koło składa podziękowanie Panu Inż. Chrzanowskiemu za udzielenie subwencji w kwocie 35 zł dla najbiedniejszego ucznia, celem umożliwienia mu wzięcie udziału w wycieczce, oraz Zarządowi Gminy Zbiorowej w Krasnem, powiatu skałackiego, za subwencjonowanie ucznia Gancarza, pochodzącego z tej gminy, kwotą 35 zł, celem umożliwienia mu wzięcia udziału w wycieczce.

Sekcja dożywiania: Najwydatniejszą działalność wykazała sekcja dożywiania. Dzięki niestrudzonej pracy przewodniczącej p. dyr. Pytelowej oraz dyżurujących Pań otrzymali uczniowie w czasie od 17 października 1938 r. do 31 kwietnia 1939 r. za minimalną opłatą lub nawet bezpłatnie śniadanie, złożone ze szklanki mleka, albo kawy lub kakao i bułki.

Ogółem wydano za cały ten okres 19.575 śniadań przez 225 dni, w tym bezpłatnie wydano 7875 śniadań, a za opłatą 11700 śniadań.

Z dożywiania korzystało ogółem 87 uczniów, w czym bezpłatnie 35 uczniów, a za opłatą 52 uczniów.

W dochodach sekcji dożywiania figurują następujące pozycje:

Magistrat Miasta Tarnopola ofiarował	100 kg. kawy
" " " "	30 " cukru
Koło Rodzicielskie I Gimnazjum	160 zł
Saldo z roku 1937/8	71 " 31 gr
Dar Pani Apaneńskiej (mąka)	24 " 75 "
Zebrano za śniadania	501 " 50 "
Ze sprzedaży śniadań uzyskano	117 " 59 "
Razem dochody na dożywianie	875 zł 15 gr

Kasa Koła Rodzicelskiego:

Stan Kasy Koła przedstawiał się następująco:

Przychody:

Saldo z roku 1937/8	351 zł 61 gr
Odsetki za rok 1938	22 " 19 "
Składki członków Koła R. i dochód ze sprawoz.	1474 " 50 "
Razem	1848 zł 30 gr

Rozchody:

1. Udzielone zapomogi biednym uczniom	105 zł — gr
2. Na kolonię harcerską	100 " — "
3. Zakupione podręczniki szkolne	120 " — "
4. Zakupienie książek dla samopomocy	100 " — "
5. Na bibliotekę religijną obrządku greckiego	50 " — "
6. Na bibliotekę Sodalicji Mariańskiej	100 " — "
7. Na zakup materiału i sporządz. kulis teatr.	150 " — "
8. Pożyczka zwrotna	60 " — "
9. Ambulatorium dentystyczne	25 " 70 "
10. Dożywianie	160 " — "
11. Połowa należności za radio	300 " — "
12. Subwencja dla wycieczki ucz. do Zakopanego	50 " — "
13. Różne	294 " 3 "
14. Gotówka na książ. KKO Tarnopol Nr. 54129	233 " 57 "
Razem	1848 zł 30 gr

Przychody		1848 zł 30 gr
Rozchody		1614 „ 73 „
	Saldo	233 zł 57 gr

Skarbnik Koła: *Kpt. Różycki.*

Zast. skarbnika: *St. sierż. Zimny.*

Bursa Polska im. Dr. Maurycego Maciszewskiego.

Z zakładem związana jest Bursa Polska, pozostająca pod opieką i kierownictwem Towarzystwa Bursy Polskiej im. Dr. M. Maciszewskiego, którego prezesem jest Dyrektor I Państw. Liceum i Gimnazjum im. W. Pola, Dominik Pytel.

Prefektem Bursy jest naucz. Ferdynand Lercher.

Wychowankowie Bursy Polskiej.

I. PAŃSTWOWE LICEUM I GIMNAZJUM IM. W. POLA.

KL. I.

1 Gancarz Kazimierz
2 Hubert Jerzy

KL. IIa

3 Bryś Henryk
4 Dyda Antoni
5 Koliński Bronisław
6 Łukaszów Józef
7 Matus Franciszek

KL. IIb

8 Bajcarz Tadeusz
9 Gac Edward
10 Greczyło Jan
11 Indelak Marek
12 Kumik Józef
13 Moskal Kazimierz
14 Niewiadomy Marcin
15 Sławny Władysław

KL. III.

16 Kumik Kazimierz, odsz. 1.III. 39
17 Nowicki Antoni
18 Rogowski Józef
19 Rolny Józef odszedł 1. I. 1939

KL. IV.

20 Buczkowski Zygmunt
21 Hubert Lesław
22 Łukaszewski Stanisław
23 Niezabitowski Andrzej

1 KL. Lic.

24 Atamaniuk Tadeusz
25 Pytel Kazimierz
26 Rybotycki Ludwik
27 Szady Tadeusz
28 Zakrzewski Adolf

2 KL. Lic.

29 Fieglar Alojzy
30 Paszkowski Marian
31 Szczepucha Władysław
32 Stasik Jan

II. PAŃSTW. LICEUM I GIMNAZJUM IM. J. SŁOWACKIEGO.

KL. Ib.

33 Góral Cyryl
34 Kąkoi Bolesław odszedł 1. II. 1939
35 Rozum Władysław
36 Somer Eugeniusz

KL. IIa.

37 Królikowski Michał

KL. IIb.

38 Birn Zbigniew, odszedł 15. IV. 39
39 Zakrzewski Józef, odsz. 1. I. 39

KL. IIIa.

40 Jurkiewicz Paweł
41 Kamiński Jòzef
42 Szydłowski Stanisław
43 Trela Jan
44 Wróbel Bronisław od 1 III 39
45 Zatoński Emil

KL. IIIb.

46 Krzyżanowski Zygmunt
47 Łabucki Marian
48 Leszczyński Zbigniew, odsz. 1 III 39
49 Mróz Jan, od 1 I 1939

KL. IVa.

50 Zwolański Włodzimierz

KL. IVb.

51 Kocuper Jerzy, od 15 V 1939
52 Krzyszewski Czesław
53 Rzeszutko Marian
54 Stanisławski Kazimierz odsz.1. X 38
55 Somer Wiktor
56 Wasyliszyn Piotr

I KL. Lic.

57 Gładysz Michał
58 Kuhn Adam, odszedł 1 VI 1939
59 Widacki Lucjan

III PAŃSTW. LICEUM I GIMNAZJUM IM. M. KOPERNIKA.

KL I.

60 Haas Roman

KL. IIa

61 Ziń Aleksander

KL. IIb.

62 Misiewicz Władysław
63 Dynowski Tadeusz, od 1 I - 15 IV 39

KL. III.

64 Bilicz Zbigniew

KL. IV

65 Dynowski Michał
66 Haas Tadeusz
67 Koper Józef
68 Steiner Tadeusz

I KL. Lic.

69 Berger Józef
70 Łuków Andrzej

Liczba wychowanków Bursy wahała się od 59 do 64. 26 wychowanków korzystało ze zniżek od 5 do 30 zł. 60% wychowanków to synowie rolników.

VI. Kronika Zakładu.

Rok szkolny 1938/39 rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w kościele parafialnym i w cerkwi w dniu 5 września 1938 r. Od dnia 6 września rozpoczęła się normalna nauka szkolna.

W dniu 12 września młodzież szkolna witała kwiatami powrót tutejszej załogi wojskowej z letnich manewrów.

W dniu 16 września odbyła się konferencja Rady Ped. w sprawie ustalenia planu pracy wychowawczej w tutejszym Zakładzie.

W dniu 25 września z okazji rozpoczęcia tygodnia LOPP odbyło się uroczyste nabożeństwo we wszystkich świątyniach, po czym młodzież wzięła udział w defiladzie.

W dniu 14 października rozpoczął się w tutejszym Zakładzie egzamin dojrzałości dla eksternów na podstawie rozporządzenia KOSL z dnia 5 X 1938 Nr. 25485/38.

W dniu 22 października odbyło się Walne Zebranie Koła Rodzicielskiego tutejszego Zakładu.

W dniu 22 października odbyła się konferencja Rady Pedag. w sprawie ustalenia i przyznania zniżek w opłatach taks administracyjnych uczniów za I półrocze 1938/39.

W dniu 3 listopada młodzież wzięła udział w pogrzebie prefekta II gimnazjum ks. kanonika Klementowskiego.

Od dnia 10 listopada rozpoczął się kurs OPLG, w którym wzięli udział prawie wszyscy nauczyciele tutejszego Zakładu.

W dniu 10 listopada obchodził nasz Zakład bardzo uroczyście rocznicę odzyskania Niepodległości akademią, nabożeństwem i defiladą.

W dniu 14 listopada ogłosił Dyrektor Zakładu P. D. Pytel przyznanie srebrnych medali za długoletnią służbę w Państwie Polskim Panom: Dyr. Pytlowi, prof. Francozowi, prof. Kosiakowi, prof. Moslerowi i naucz. Garbiakowi. Po ogłoszeniu Dyrektor Zakładu w obecności całego Grona udekorował odznaczonych.

W dniu 16 listopada zwiedził tutejszy Zakład Pan Naczelnik dr. Mieczysław Ziemnowicz i przysłuchiwał się lekcjom jęz. niemieckiego w kl. 2 lic., jęz. łacińskiego w kl. III i matematyki w kl. I.

W dniu 24 listopada odbyła się konferencja Rady Ped. w sprawie rozdziału dodatkowych kredytów na obniżenie taks administracyjnych uczniów za I półrocze bież. r. szk.

W dniu 14 stycznia 1939 r. odbyła się konferencja Rady Ped. dla wysłuchania i przedyskutowania referatu P. dr. Machalskiego na temat: Zasady wychowawcze obowiązujące w pryw. gimnazjum w Rydzynie.

W dniu 16 stycznia odbyło się plenarne posiedzenie Rady Ped. dla sprawozdania ze stanu naukowego i wychowawczego za okres pierwszego półrocza 1938/39 roku szk.

W dniu 28 stycznia odbyła się staraniem Koła Rodzic. „herbatka" dla uczniów czterech niższych klas tutejszego Zakładu.

W dniu 30 stycznia rozpoczął się egzamin dojrzałości eksternów na mocy rozporządzenia KOSL z dnia 14 I. 1939, Nr. II-32633/38.

W dniu 31 stycznia w wigilię Imienin Pana Prezydenta Państwa odbyła się uroczysta akademia w tut. Zakładzie.

W dniu 4 lutego odbyła sią międzyszkolna zabawa dla starszych uczniów wszystkich zakładów średnich w sali gimnastycznej III Gimnazjum.

W dniu 18 lutego z powodu zgonu Jego Świątobliwości Ojca św. Piusa XI. odbyło się żałobne nabożeństwo dla młodzieży szkolnej w świątyniach obu obrządków.

W dniu 27 lutego odbyła się konferencja Rady Ped. w sprawie przyznania obniżeń w opłatach taks administracyjnych biedniejszym uczniom za okres II półrocza 1938/39 r.

Od dnia 13—15 marca odbywały się w Zakładzie rekolekcje wielkanocne zakończone przystąpieniem młodzieży do spowiedzi i komunii św.

W dniu 18 marca odbyła się w Zakładzie uroczysta akademia z powodu Imienin Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza, w czasie której były odczytane ważniejsze wyjątki z pism I. Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego.

W dniu 19 marca słuchali uczniowie wygłoszone przez radio przemówienie Pana Prezydenta o Marszałku Piłsudskim.

W dniu 23 marca odbyła się konferencja Rady Ped. w sprawie rozdziału dodatkowych kredytów przyznanych przez Kuratorium OSL dla obniżenia taksy administracyjnej najbiedniejszym uczniom w II półroczu.

W dniu 3 kwietnia odbyła się konferencja Rady Ped. dla wysłuchania i przedyskutowania referatu P. Eisnera na temat: „Fizyka współczesna podstawą nowego filozoficznego poglądu na świat”.

W dniu 15 kwietnia odbyła się sprawozdawcza konferencja Rady Ped. za drugi okres roku szkolnego 1938/9.

W dniu 17 kwietnia młodzież wzięła udział w żałobnym nabożeństwie za spokój duszy Dyrektora III Gimnazjum ś. p. Tadeusza Leszczyńskiego.

Od dnia 17 kwietnia wizytował Zakład Wizytator Kuratorium OSL Pan Zygmunt Gerstman.

W dniu 18 kwietnia odbyła się konferencja Rady Ped. dla wysłuchania i przedyskutowania referatu Pana inż. Fałendysza na temat: „Rozwój nauk przyrodniczych w ostatnim stuleciu".

W dniu 22 kwietnia odbyła się we wszystkich klasach Zakładu pogadanka propagandowa pożyczki na dozbrojenie lotnictwa wojskowego.

W dniu 2 maja odbyła się uroczysta akademia dla uczczenia rocznicy Konstytucji 3 Maja.

W dniu 3 maja młodzież wzięła udział w uroczystym nabożeństwie we wszystkich świątyniach i w defiladzie.

W dniu 12 maja obchodziła młodzież żałobną akademią rocznicę śmierci I. Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego.

Od dnia 30 maja rozpoczął się egzamin dojrzałości uczniów drugiej klasy licealnej tutejszego Zakładu.

Od dnia 5 czerwca rozpoczął się egzamin dla eksternów z ukończenia gimnazjum ogòlnokształcącego.

W dniu 21 czerwca skończył się rok szkolny uroczystym nabożeństwem i rozdaniem świadectw rocznych.

Od dnia 22 czerwca rozpoczęły się wstępne egzaminy do I, II i III klasy gimnazjalnej oraz do 1. klasy liceum klasycznego.

VII. Statystyka uczniów z końc. r. szk. 1938|9

	KLASA							Razem
1. Liczba uczniów	I	IIa	IIb	III	IV	1 lic.	2 lic.	
Wpisało się z początkiem roku szk. .	47	40	49	50	46	40	28	300
W ciągu roku ubyło	3	3	4	2	3	3	—	18
W ciągu roku przybyło . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Pozostało z końcem roku: . .	44	37	45	48	43	37	28	282
2. Wyznanie.								
Rrzymsko-katol.	38	28	28	37	20	2!	14	187
Grecko-kat.	2	2	6	5	5	1	2	23
Ewangielickie	—	—	—	—	—	—	1	1
Mojżeszowe	4	7	11	6	18	15	11	71
Razem .	44	37	45	48	43	37	28	282
3. Miejsce zamieszkania Rodziców								
Miejscowi	30	16	22	35	24	20	16	163
Z powiatu tarnopolskiego . . .	6	8	2	4	4	4	2	30
Z innych powiatów , . . .	8	12	21	9	15	13	10	89
Razem .	44	37	45	48	43	37	28	282
3. Zatrudnienie rodziców								
Ziemianie	—	2	—	1	1	1	—	5
Rolnicy	7	10	18	8	3	7	6	59
Nauczyciele	4	1	—	8	2	4	2	21
Wojskowi ofic. stopnia . . .	2	—	2	1	1	1	—	7
Wojskowi niższych stopni . . .	3	1	2	3	—	2	—	11
Funkcjonariusze P. P. . . .	6	6	2	2	2	—	—	18
Urzędnicy państwowi . . .	15	2	8	4	1	3	10	42
Niżsi funkcj. „	2	3	5	5	2	—	—	17
Funkcjonariusze Pol. Kolei Państw. .	—	3	—	—	7	3	—	13
Urzędnicy prywatni	1	5	1	—	4	2	—	13
Rzemieślnicy	1	—	1	3	2	2	1	10
Kupcy	3	4	6	3	14	11	7	47
Innni;	—	—	—	10	4	1	2	17
Razem .	44	37	45	48	43	37	28	282
5. Z tej liczby było								
Synów emerytów	4	1	—	6	5	4	3	23
Zupełnych sierot	1	2	1	1	—	1	—	6
Razem .	5	3	1	7	5	5	3	29
6. Wynik klasyfikacji								
Uzyskało promocję	39	33	42	40	38	33	27	252
Nie uzyskało promocji . . .	5	4	3	8	5	4	1	30
Opuściło Zakład w ciągu r. . . .	3	3	4	2	3	3	—	18
Razem .	47	40	49	50	46	40	28	300

VIII. Statystyka egzaminów dojrzałości.

A. Eksterniści.

W terminie jesiennym 1938 r. odbył się egzamin dojrzałości z eksternistami.

Państwowej Komisji Egzaminacyjnej powołanej zarządzeniem Kuratorium OSLw. z dnia 8 października 1938 r. Nr. II-24371/38 dla przeprowadzenia egzaminu dojrzałości eksternów wedle typu humanistycznego przewodniczył Dyrektor Zakładu P. Dominik Pytel.

Część pisemna egzaminu odbyła się w dniach 17, 18, 19, 20 i 21 października 1938 r.

Do egzaminu pisemnego zgłosiło się 6 kandydatów.

Tematy wypracowań pisemnych:

Z języka polskiego: (do wyboru)

1) Chwała oręża polskiego w literaturze polskiej.
2) Kulturalny i gospodarczy dorobek Polski Odrodzonej (Rozważania w 20-lecie niepodległości).
3) Zadania i obowiązki inteligencji we współczesnym życiu polskim.

Z języka łacińskiego.

1) Historiae Poloniae II Jagiełło.
2) Dziejopisarze rzymscy.

Z matematyki.

1) Dla jakiej wartości m pierwiastki X_1 i X_2 równania $X^2-(3-m)X+6-m=0$ spełniają warunek $X_1-3X_2=9$?
2) Podstawą ostrosłupa jest prostokąt; wysokość ostrosłupa przebija podstawę w punkcie przecięcia się jej przekątnych, krawędź boczna ostrosłupa równa k. tworzy z przyległymi bokami podstawy kąty *alfa* i *beta*.
   a) znaleźć objętość ostrosłupa,
   b) podać warunki możliwości zadania względem *alfa* i *beta*
   c) wykonać obliczenia, gdy $k=2{,}175$ m, *alfa*$=33^0$, *beta* $=70^015'$.
1) Płytka blaszana ma kształt litery T. Górna jej część (pozioma) jest prostokątem o wymiarach 12 cm 4 cm.

pionowa zaś jest prostokątem o wymiarach 6 cm. 2 cm. Na jakiej odległości od górnej krawędzi leży środek ciężkości tej płytki?

2. Jaką ilość węgla należało by spalić, ażeby otrzymać ilość ciepła, zużywaną przez człowieka przy wchodzeniu na n-te piętro?

   Ciepło spalania węgla Q=7000 kal., wysokość piętra h=4,9 m, ciężar człowieka G=61 kg.

3. Ogniwo elektryczne zostaje zamknięte raz drutem o oporze R=9 omów, drugi raz drutem o oporze 4 omy. W każdym z tych wypadków ilość ciepła, powstającego w drucie w tym samym czasie, jest jednakowa. Obliczyć opór wewnętrzny ogniwa.

Z języka niemieckiego.

1) Die Sorge unseres Staates für den Anbau der Industrie.
2) Ein gutes Buch — ein guter Freund.
3) Das kleinstädtische Leben nach Goethes „Hermann und Dorothea".

Z języka francuskiego.

1) L'union fait la force.
2) Le déveleppement de la littérature francaise sous Louis XIV.
3 L'etude forme le coeur et l'esprit.

Przy egzaminie pisemnym reprobowano 4 kand.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1) Kowalski Antoni, ur. 27/II 1912 r. w Łucku, rel. rz-k. zdał egz. ekst. 26/X 1938 r.
2) Meersand Maksymilian, ur. 14/II 1907 r. w Stryju, rel. mojż. zdał egz. ekst. 26/X 1938 r.

W terminie zimowym 1939 r. odbył się egzamin dojrzałości typu humanistycznego z eksternistami oraz egzamin rozszerzony i zwyczajny typu humanistycznego i klasycznego dawnego ze swoimi uczniami i przydzielonymi z innych zakładów.

Państwowej Komisji Egzaminacyjnej powołanej zarządzeniem Kuratorium OSL. z dnia 14 stycznia 1939 r. Nr. II-32633/38 dla przeprowadzenia egzaminu dojrzałości zwyczaj-

nego, rozszerzonego i dla eksternòw przewodniczył Dyrektor Zakładu p. Dominik Pytel.

Do egzaminu pisemnego przystąpiło 10 eksternów, 2 kandydatki zdające rozszerzony egzamin dojrzałości, 2 uczennice przydzielone z innych szkół, oraz 3 uczniowie właśni, — razem 17 kandydatów.

Część pisemna egzaminu odbyła się w dniach od 6 do 10 lutego 1939 r.

Tematy wypracowań pisemnych.

Z języka polskiego: (do wyboru).

(Dla eksternistów i zdających egz. rozszerzony)

1) Problem zmartwychwstania Polski w Dziadach, Anhellim, Irydionie i Weselu.
2) Życie szkolne w znanych mi utworach pisarzy polskich.
3) Zagadnienie siły w życiu narodu i państwa. W nawiązaniu do słów Marszałka Śmigłego-Rydza „Byście o sile nie zapomnieli”.

Z historii: (do wyboru)

(dla zdających egz. zwyczajny)

1) Przeobrażenia społeczno-gospodarcze na Zachodzie w XIX i XX stuleciu.
2) Parlamentaryzm w Polsce przedrozbiorowej i współczesnej — jego rozwój i charakterystyka.
3) Odsiecz Wiednia, bliższe i dalsze następstwa.

Z języka łacińskiego:

(dla eksternów i zdających egz. rozszerzony typu hum.)

1) Eutropius: Ab urb. cond. brev. c. 17, 15.
2) Znaczenie Cezara w Rzymie.

(dla zdających egz. zwycz. typu human.)

1) Aurelius Victor: De viris illustribus.
2) Temat dodatkowy: Reforma agrarna Grakchów.

(dla zdających egz. zwycz. typu klas. dawnego)

1) Tacit: Ann. XV, 44.
2) Rozwój chrześcijaństwa w Rzymie i prześladowanie za cesarzy.

Z matematyki.

(dla eksternów)

1) W kole o promieniu R. wpisano trójkąt równoramienny. Wyznaczyć wysokośc X trójkąta w zależności od sumy „m” podstawy i wysokości (Dyskusja względem m przy stałym R.)
2) Pole o powierzchni bocznej stożka prostego ma się do pola jego podstawy jak 5 : 3. Kula wpisana w ten stożek ma promień R wynoszący 3 cm; obliczyć objętość stożka.

(dla zdających egz. zwycz. i rozszerzony)

1) Dla jakich wartości parametru m ma równanie $(m+1) X^2 - 4mx + (m+1) = 0$ dwa różne pierwiastki ujemne?
2) Trójkąt prostokątny o przeciwprostokątnej C i kącie ostrym *alfa* wykonał wraz z opisanym na nim kołem pełny obrót około przeciwprostokątnej.
a) obliczyć różnicę powierzchni i objętości obu brył obrotowych,
b) dla jakiego kąta *alfa* byłaby ta różnica najmniejsza?
(wykonać obliczenia, gdy c=5 cm, kąt *alfa*=$32^0 \cdot 14'$.

(dla abitur. zdających egz. zwyczajny typu klas.)

1) Jaki warunek musi spełniać parametr m, aby równanie $x^2 - 5x + 3m - 1 = 0$ posiadało dwa pierwiastki dodatnie?
2) Rozwiązać trókąt równoramienny, którego ramię wynosi „b”, a wysokość względna ramienia „h”. Wykonać obliczenia, gdy b=6,27 m, h 5,75 m.

Z fizyki.

(dla eksternów, typu hum.)

1) Bateria składa się z 50 w szereg połączonych ogniw akumulatorowych, z których każde wykazuje napięcie 2 wolty. Całkowity opór wewnętrzny baterii wynosi 15 omów. Ile Kgm pracy wykona w obwodzie zewnętrznym w ciągu 1 godziny prąd z tej baterii, jeżeli jego natężenie i=2,4 amp.?
2) Po płaszczyźnie pochyłej, nachylonej do poziomu pod kątem 32^0, rzucono w górę kulę z szybkością 54 m/s. Przez jaki czas będzie się kula toczyła po równi w górę i jak wielką odbędzie drogę?

3) Na zwierciadło wypukłe o ogniskowej F=30 cm pada wiązka zbieżna promieni tak, że ich przedłużenia przecinają się w odległości 15 cm za zwierciadłem na głównej osi optycznej zwierciadła. Gdzie przetną się promienie odbite?

Z języka niemieckiego: (do wyboru).

(dla eksternów i zdających egz. rozszerzony)

1) Stadt und Land in ihren wechselseitigen Beziehungen.
2) Ein Blatt aus der Geschichte Polens.
3) Eine deutsche literaturische Strömung im 19 oder 20 Jahrhundert. (Charakteristik, Vertreter, Werke).

Z języka francuskiego: (do wyboru).

(dla ekst. i zdających egz. rozszerzony)

1) Le role civisateur de l'Eglise au Moyen age.
2) Les causes et les conséquences des croisades.
3) C'est en préparant laguerre que nous travaillous pour la paix.

Przy egzaminie pisemnym reprobowano 6-ciu eksternów, 1 kandydatkę zdającą egzamin rozszerzony i 1 kand. zdającą zwyczajny egzamin.

Egzamin ustny odbył się w dniach 17, 18 i 20 lut. 1939

Przy egzaminie ustnym reprobowano 1 eksterna.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

A) Uczniowie własnego Zakładu:

1) Rzepnijski Jerzy, ur. 2/II 1920 Drohobycz, gr.-kat. egzamin zwyczajny 17/II 1939.
2) Szkwarkowski Wilhelm ur. 10/II 1918 Tarnopol, rz.-kat. egzamin zwyczajny 17/II 1939.
3) Thumin Asriel ur. 29/V 1920 Tarnopol, mojż. egzamin zwyczajny 17/II 1939.

B) Przydzieleni z innych zakładów:

4) Lichwicka Zofja z domu Mazurkiewicz ur. 29/IV 1917 Zakopane, rz.-kat. egzamin zwyczajny 18/II 1939.
5) Czekanowska Aniela ur. 13/III 1920 Krasnojarsk, rz.-kat. egzamin zwyczajny 18/II 1939.

6) Pańczyszyn Irena ur. 30/III 1916 Żółkiew, gr.-kat. egzamin rozsz. 20/II 1939.

7) Trief Ozjasz ur. 17/VI 1910 Tarnopol, mojż. egzamin uzup. 18/II 1939.

C) Eksterni:

8) Bigda Mateusz ur. 26/VIII 1918 Tarnopol, rzym.-kat. egzamin ekst. 18/II 1939.

9) Mauthe Zygmunt ur. 30/IV 1908 Rawa Ruska, rzym.-kat. egz. ekst. 18/II 1939.

Zwyczajny egzamin dojrzałości w terminie letnim 1939 r.

Zwyczajny egzamin dojrzałości z uczniami kl. 2-ej lic. klasycznego w terminie wiosennym 1939 r. odbył się przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, powołaną zarządzeniem Kuratorium OSL. z dnia 25 kwietnia 1939 r. Nr. II.7089/39 pod przewodnictwem Dyrektora Zakładu P. Dominika Pytla.

Część pisemna egzaminu odbyła się w dniach 8 i 9-go maja 1939 r.

Do egzaminu zostało dopuszczonych 27 kandydatów.

Tematy wypracowań pisemnych.

Z języka polskiego: (do wyboru).

1) Ideały polskich pisarzy politycznych na przestrzeni naszych dziejów.
2) Echa walk o niedodległość w naszej literaturze romantycznej.
3) Postacie heroiczne w znanych mi utworach polskiej literatury.

Z języka lacińskiego.

1) Tłumaczenie: Ciceronis: In Catil. or. IV c. 20-21.
2) Czym zasłużył się Cycero Rzeczypospolitej Rzymskiej?

Egzamin dojrzałości ustny odbył się w dniach 16, 17, 19 i 20 maja 1939 r.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Wyznanie	Data złożenia egzaminu
1 Brennessel Henryk	22 I 1921 Tarnopol	mojż.	16/V 1939
2 Brzozowski Janusz	27 V 1921 Uściług	rz-k.	„ „
3 Fieglar Alojzy	4 I 1920 Tarnopol	rz-k.	„ „
4 Głębowicz Olgierd	18 II 1921 Kraków	rz-k.	„ „
5 Heś Michał	13 V 1918 Faszczówka	rz-k.	„ „
6 Jendres Zygmunt	22 V 1920 Tiutków	rz-k.	„ „
7 Jędrczak Zygmunt	18 I 1920 Żukow	rz-k.	17/V 1939
8 Klein Herman	26 XII 1919 Chorostków	mojż.	„ „
9 Kowalski Stanisław	29 X 1921 Bochnia	rz-k.	„ „
10 Krąpiec Mieczysław	25 V 1921 Berezowica M.	rz-k.	„ „
11 Leiter Dawid	9 IX 1920 Trembowla	mojż.	„ „
12 Moszkowicz Szymon	10 I 1920 Romanowe Sioło	mojż.	„ „
13 Olijnyk Eustachy	6 VIII 1919 Darachów	rz-k.	16/V 1939
14 Paszkowski Marian	25 IX 1920 Kołodziejówka	rz-k.	17/V 1939
15 Ratycz Roman	11 X 1920 Tarnopol	gr.	„ „
16 Rosenfeld Kuba	8 II 1921 Tarnopol	mojż.	19/V 1939
17 Selzer Süsskind	5 XII 1921 Tarnopol	mojż.	„ „
18 Solarski Andrzej	9 VI 1921 Tarnopol	rz-k.	„ „
19 Stasik Jan	25 IX 1920 Wiercany	rz-k.	„ „
20 Szczepucha Władysław	9 X 1919 Ładyczyn	rz-k.	„ „
21 Teiber Maksymilian	6 VIII 1919 Tarnopol	mojż.	„ „
22 Tor Stefan	17 I 1920 Bończa	rz-k.	„ „
23 Tuny Albert	15 I 1921 Wiedeń	mojż.	20/V 1939
24 Wolfenhaut Benzion	12 VI 1921 Tarnopol	mojż.	„ „
25 Zamojre Henryk	19 I 1921 Tarnopol	mojż.	„ „

Na podstawie pisemnego egzaminu dojrzałości reprobowano 1 abiturienta. a przy egzaminie ustnym 1 abiturienta.

IX. Wykaz uczniów.

UWAGA: Pod literą A) wymienieni są uczniowie, którzy otrzymali promocję do wyższej klasy, pod B) uczniowie, którzy nie otrzymali promocji, pod C) uczniowie którzy w ciągu roku szkolnego opuścili zakład.

GIMNAZJUM.

KLASA I. (47)

A) Abramczuk Jerzy Zdzisław, Beski Krzysztof Józef Jan, Białowąs Kazimierz, Bilski Piotr, Błasiak Antoni, Bohatiuk Mikołaj Jerzy, Botwina Jan, Chabura Czesław Michał, Dąbrowski Kazimierz Franciszek, Gancarz Kazimierz, Gezela Tadeusz Eugeniusz, Gross Józef, Imber Izydor, Iwanciów Ryszard Łukasz, Kaczkowski Stanisław Kostka Antoni, Kara Tadeusz, Koczorowski Zygmunt, Koszykowski Jan Andrzej, Kressel Adolf, Kruczkowski Jerzy Adam Władysław, Kurica Oleg Marian, Margulies Ozjasz, Nagórski Edmund Antoni, Nawarecki Zbigniew Józef, Ozimek Michał, Pawliszyn Zdzisław Marian, Różycki Ryszard Marian, Sadowski Romuald Adam, Sadowski Stanisław Julian Ludwik, Sawaryn Tadeusz, Skoczylas Roman, Superat Jerzy Kazimierz Jan, Szczepankiewicz Wiesław Alojzy, Taradaj Aleksander Czesław, Twardowski Jan Kazimierz, Witwicki Ryszard, Wróbel Mieczysław, Zieliński Iwo Przemysław, Zimny Henryk Kazimierz.

B) Hubert Jerzy Julian, Podolski Aleksander Bolesław, Steiner Tadeusz, Szkodziński Tadeusz, Wójcik Stanisław Rudolf.

C) Kisielewski Stanisław (8 X 1938), Sawczak Oleg Jan (22 XII 1938), Tysnarzewski Zdzisław Antoni (16 III 1939).

KLASA IIa (40)

A) Bator Wiktor Antoni, Birnberg Karol, Bryś Henryk Piotr, Bubiło Jan, Buczek Tadeusz Józef, Dyda Józef Antoni, Fedyna Tadeusz Antoni, Fraga Salo Izaak, Gawlicz Jarosław, Glogier Zygmunt Marian Franciszek Ksawery, Graban Zygmunt, Imber Marek, Jaremiszyn Julian, Kanarski Mieczysław, Krämer Baruch, Krzywoń Władysław, Kubiakowski Tadeusz, Łaban Kazimierz Stanisław, Łukaszów Józef, Małachowski Roman Karol Tadeusz Andrzej, Matus Franciszek, Mucha, Tadeusz Zbigniew, Nakoneczny Stefan Stanisław, Nawarecki Tadeusz Marian, Nowosielski Marian, Ostrowski Zenon Michał, Ostrówka Tadeusz Mieczysław, Raba Franciszek Julian, Sigall Izydor, Skrabut

Adam Stefan, Springer Norbert, Wierzchosławski Kazimierz Zdzisław, Zioło Roman Marian.

B) Gehler Jakub Salo, Koliński Bronisław, Łopuski Tadeusz Stanisław, Weiss Lech Ludwik.

C) Opaliński Mieczysław (17 IX 1938), Warchałowski Romuald Hieronim (12 X 1938,) Zdaniak Kazimierz Jan (12 X 1938).

KLASA IIb. (49)

A) Bajcarz Tadeusz, Baumenhlüth Dawid, Diamant Jakub, Dubielewski Henryk, Gac Edward, Garbaszewski Władysław Marcin, Greczyło Jan, Indelak Marek Zygmunt, Kiwetz Mojżesz, Kolinyk Borys, Kołodziejczuk Edward, Kornweitz Rubin, Kryszczuk Jan, Kumik Józef, Lewandowski Mieczysław Stefan, Lewinter Mojżesz Ozjasz, Łytwyn Jarosław Eugeniusz, Mądrzycki Mieczysław, Moskal Kazimierz Józef, Niewiadomy Marcin, Olearczyk Zbigniew Andrzej Mieczysław, Olszewski Jerzy Czesław, Pastuszenko Stefan Jakub, Posament Arnold Wilhelm, Punda Paweł, Schalita Natan, Seidman Zygmunt, Semaszczuk Mieczysław Bolesław, Sławny Tadeusz Władysław, Springer Kornel, Strzałkowski Edward Michał, Śliwka Władystaw, Teichman Aron, Tkaczuk Jarosław Tomczuk Stanisław, Tomczuk Tadeusz Stanisław, Tutor Bazyli, Walków Florian, Weisstaub Marek, Węgrzynowski Jerzy, Węgrzynowski Stanisław, Zamojre Emil.

B) Garbaszewski Bolesław, Tyrcz Stanisław. Voit Władysław Bogusław.

C) Gang Gustaw, (11 I 1939) Karausz Orest (16 III 1939), Nowicki Jarosław (1 XII 1938), Podolski Mieczysław (16 III 1939).

KLASA III. (50)

A) Berkowicz Albert, Bohatiuk Roman Aleksander, Borowicz Antoni Alojzy, Botwiński Zbigniew Franciszek, Branicki Leon Tadeusz, Braun Remuald, Chrzanowski Zygmunt, Fałat Michał, Flis Adam Sylwester, Hirschhorn Hersch, Jarem Józef Zdzisław, Joch Tadeusz, Kaliński Edward Zdzisław, Kargol Zdzisław Karol Jòzef, Koffler Gustaw, Kohut Roman, Komaszyński Michał Fraciszek Stanisław, Koperski Marian Ignacy, Krawczuk Michał Tadeusz, Laminger Artur, Mach Józef, Nowicki Antoni Stanisław Kazimierz, Piegdoń Klemens Bronisław Józef, Rogowski Józef Franciszek Aleksander, Rojek Tadeusz, Rolny Józef Zdzisław, Sacha Saturnin Ryszard, Sambor Jan Ryszard, Schönholz Dawid Leisor, Schulbaum Maurycy, Sługocki Jan

Antoni Józef, Sołtysik Zbigniew, Sowiak Leon, Stachów Roman Zdzisław, Stryga Michał, Szyja Tadeusz Józef, Tarczewski Ludwik, Tarniowy Zbigniew, Wiliński Bolesław Michał, Zioło Apoloniusz.

B) Czeczotka Engeniusz Jan, Kawecki Stanisław Kazimierz, Niedźwiedzki Jerzy Eugeniusz Waldemar, Oleniuk Ryszard, Robak Zygmunt Wiktor, Siedlik Stanisław Andrzej Zbigniew, Śliwka Piotr, Zimny Marian Zdzisław.

C) Kumik Stanisław Kazimierz (6 III 1939), Ozols Leonard (4 XI 1938).

KLASA IV. (46)

A) Aszkenazy Bunio Benjamin, Babad Beno, Barecki Jan, Buczkowski Zygmunt, Ciołko Roman Piotr, Diamant Emanuel, Futujma Włodzimierz, Goldhafer Izydor, Hołyński Zdzisław Fraciszek, Hubert Lesław, Jędrczak Zbigniew, Kiwetz Henryk, Korczowski Henryk, Korduba Izydor, Löw Izio, Löw Jakub, Łukaszewski Stanisław, Markiewicz Henryk Marian Szczęsny, Martynów Jarosław, Miśkiewicz Alojzy, Pasika Roman, Poczynek Aleksander, Rauer Joachim, Remeniuk Włodzimierz Mikołaj, Rozenzweig Emanuel, Różycki Adam, Stepnicki Stefan, Steckel Azriel, Stein zenon, Szieber Benedykt, Teichman Maks Milo, Thaler Fryderyk, Vogelbaum Robort, Wisiecki Tadeusz Wiesław, Wyspiański Wacław Stanisław, Zator Ryszard Henryk, Zawistowski Stefan Andrzej, Zimmer Zenon Józef.

B) Knopfholz Buma, Niezabitowski Andrzej Czesław, Schrott-Mühlmełster Juliusz, Tersuhof recte Marmor Abraham Izak, Wójcik Julian Eugeniusz.

C) Braunstein Dawid (20 III 1939), Danyluk Bohdan (18 III 1939). Smotrycki Zygmunt (30 III 1939).

LICEUM.

KLASA 1. (40)

A) Adamowski Stanisław Adam, Atamaniuk Józef Tadeusz, Bernstein Abraham, Bryczkowski Cyryl Bogumił, Czabanowski Juliusz Władysław, Czernecki Jan, Drok Markus, Drozdowski Stanisław Zdzisław Adam, Engel Mojżesz. Hirschberg Eliasz, Kamiński Stanisław, Kapan Arnold Izydor. Lende Tadeusz Cyprian, Niecpon Karol Eliasz, Olearczyk Tadeusz Ryszard, Ostrowski Antoni Maria, Pater Arnold Dawid, Pawłowicz Wła-

dysław Ludwik, Pytel Kazimierz, Rybotycki Ludwik, Schenkelbach Józef, Schreier Karol Józef, Schulbaum Józef, Szade Tadeusz Mieczysław, Śliwiński Adam Wiesław, Teichholz Baruch, Teitelbaum Benjamin, Trief Baruch, Walter Henryk Edward, Weinberg Henryk, Weisstaub Józef, Wojciechowski Henryk, Zakrzewski Adolf.

B) Czekanowski Stefan Michał, Eckhardt Adam Mikołaj, Wassermühl Rudolf, Wohlfeld Tadeusz.

C) Jampoler Bernard (14 I 1939), Kaczkowski Kazimierz (17 IX 1938), Kłębicki Jan (28 II 1939).

KLASA 2. (28)

A) Bauer Jan Michał, Brennessel Henryk, Brzozowski Janusz Józef, Daum Oskar, Fieglar Alojzy, Głębowicz Olgierd, Heś Michał Stanisław. Jendres Zygmunt, Jędrczak Ryszard Tadeusz, Klein Herman, Kowalski Stanisław, Krąpiec Mieczysław Józef, Leiter Dawid, Moszkowicz Szymon, Olijnyk Eustachy Paszkowski Marian, Ratycz Roman, Rosenfeld Kuba, Selzer Süsskind, Solarski Andrzej Jan, Stasik Jan Józef, Szczepucha Władysław Kazimierz, Teiber Maksymilian Robert, Tor Stefan Antoni, Tuny Albert, Wolfenhaut Benzion, Zamojre Henryk.

B) Fränkel Jòzef.

X. Informacje na rok szkolny 1939|40.

1) Rok szkolny 1939/40 rozpocznie się nabożeństwem w dniu 3 września 1939 r. o godzinie 8 rano, po czym uczniowie wrócą w porządku do Zakładu, gdzie otrzymają dalsze wskazówki.

2) Uczniowie muszą mieć przepisowy mundurek, jednolity dla wszystkich szkół średnich, składający s'ę z marynarki, spodni i płaszcza granatowego koloru i tego koloru czapki i krawata, oraz tarczy z numerem Zakładu (608) na rękawie marynarki i płaszcza. Wzory stroju są podane w westibulu zakładowym.

3) Uczniowie klas IV i 1 oraz 2 licealnej muszą posiadać ponadto osobny strój junacki p. w. wedle wzorów przepisanych dla p. w.

4) Wszyscy uczniowie muszą posiadać przepisowy strój ćwiczebny do ćwiczeń cielesnych, złożony z wolnych granatowych spodenek płóciennych, białej trykotowej koszulki z krótkimi rękawami, oraz z wolnych na palcach pantofli o podeszwie sznurkowej lub skórzanej.

5) Wszyscy uczniowie muszą posiadać również pantofle do przebierania, gdyż przebywanie w salach szkolnych w zwykłym obuwiu jest niedozwolone.